Լէո
442

ԳԻՐՔ ԱՂՕԹԻՑ։

Վասն ամ[illegible] ցեր[illegible]ժամերուց,
որք գ[illegible] [illegible] [illegible]։
Ա[illegible] [illegible] [illegible] գծէն Ռ.Ծ ամէն։

Տփխիս

գ. 1858։

43718-и. р.

ԳԻՐՔ
ԱՂՕԹԻՑ

Վասն ամենայն յեղ պատահա-
րաց, որք գան ՚ի վերայ մարդոյն:
Սրոց ազատեսցէ զմեզ Աստուած
Ամէն:

Ի Հայրապետութեան Տ՛ն Տ՛ն
Ներսէսի Ե. Աստուածընտրելոյ
Կաթուղիկոսի ամենայն Հայոց:

ՏՓՂԻՍ:

Ի Տպարանի Յակովբայ Գէորգ-
բեան Ալխազեանց:

1856.

1 9 99
825
27999-62

ПЕЧАТАТЬ ПОЗВОЛЯЕТСЯ,

съ тѣмъ, чтобы по отпечатаніи представлено было въ Цензурный Комитетъ узаконенное число экземпляровъ. Тифлисъ, 20-го Іюня 1856 года.

Цензоръ И. Кайтмазовъ.

442-60

38-443

Աղօթք Երանելւոյն Տեառն Ներսիսի
Հայոց Կաթողիկոսի :

ՀԱՒԱՏՈՎ

խոստովանիմ և երկրպագանեմ քեզ Հայր և Որդի և սուրբ Հոգի. անեղ և անմահ բնութիւն. արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամենայն եղելոց. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս :

Հաւատով խոստովանիմ և երկիր-պագանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս միասնական սուրբ երրորդութիւն՝ և մի՛ աստուածութիւն· արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի· հալածեա՛ ’ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց և անգիտութեան· և լուսաւորեա՛ զմիտս իմ ’ի ժամուս յայսմիկ՝ աղօթել քեզ ’ի հաճոյս և ընդունիլ ’ի քէն զխնդրուածս իմ· և ող՚՚։

Հայր երկնաւոր աստուած ճշմարիտ՝ որ առաքեցեր զորդիդ քո սիրելի ’ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին մեղաց յերկինս և առաջի քո· ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին՝ և զգեցո՛ ինձ զպատմուճանն զառաջին զոր մերկացայ մեղօք· և ող՚՚։

Որդի աստուծոյ աստուած ճշմարիտ՝ որ խոնարհեցար ’ի հայրական

ծոյոյ՝ և առեր մարմին 'ի սրբոյ կուսէն Մարիամայ վասն մերոյ փրկութեան. խաչեցար՝ թաղեցար՝ և յարեար 'ի մեռելոց. և համբարձար փառօք առ Հայր՝ մեղայ յերկինս և առաջի քո. յիշեա՛ զիս որպէս զաւազակն յորժամ գաս արքայութեամբ քով. և ող″։

Որդի աստուծոյ աստուած ճշմարիտ՝ որ իջեր 'ի յորդանան և 'ի վերնատունն. և լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւազանին մեղայ յերկինս և առաջի քո. մաքրեա՛ զիս վերստին աստուածային հրով քով՝ որպէս հրեղէն լեզուօք սուրբ զառաքեալսն. և ող″։

Անեղ բնութիւն՝ մեղայ քեզ մտօք իմովք՝ հոգւով և մարմնով իմով. մի՛ յիշեր զմեղս իմ զառա-

ջերմ՝ վառն անուանդ քում սիրոյ. և ող:

Տեսող ամենայնի՝ մեղայ քեզ խորհրդով բանիւ և գործով. ջնջեա զձեռագիր յանցանաց իմոց՝ և գրեա զանուն իմ ՚ի դպրութեան կենաց. և ող:

Քննող գաղտնեաց՝ մեղայ քեզ կամայ և ակամայ՝ գիտութեամբ և անգիտութեամբ. թողութիւն շնորհեա մեղաւորիս զի ՚ի ծննդենէ սուրբ աւազանին մինչև ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի աստուածութեանդ քո. զգայարանօք իմովք՝ և ամենայն անդամօք մարմնոյս. և ող:

Ամենախնամ Տէր՝ դի՛ր պահապան աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ՝ ոչ ևս հայել յօտար. և ականջաց իմոց ո՛չ ախորժել լսել զբանս չա-

րութեան. և բերանոյ իմոյ ո՛չ խօսել զստութիւն. և սրտի իմոյ ո՛չ խորհել զչարութիւն. և ձեռաց իմոց ո՛չ գործել զանիրաւութիւն. և ոտից իմոց ո՛չ գնալ 'ի ճանապարհս անօրէնութեան. այլ ուղղեա՛ զշարժումն սոցա լինել միշտ ըստ պատուիրանաց քոց յամենայնի. և ող":

Հուր կենդանարար Քրիստոս՝ զհուր սիրոյ քո զոր արկեր յերկիր՝ բորբոքեա՛ յանձն իմ. զի այրեսցէ զախտ հոգւոյ իմոյ և սրբեսցէ զխիղճ մտաց իմոց՝ և մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ. և վառեսցէ զլոյս գիտութեան քո 'ի սրտի իմում. և ող":

Իմաստութիւն Հօր յիսուս, տո՛ւր ինձ իմաստութիւն զբարիս խորհել և խօսել և գործել առաջի քո յամե-

Նոյն ժամ. ՚ի չար խորհրդոց՝ ՚ի բանից և ՚ի գործոց փրկեա՛ զիս. և ող"։

Կամեցող բարեաց տէր կամարար՝ մի՛ թողուր զիս ՚ի կամս անձին իմոյ գնալ. այլ առաջնորդեա՛ ինձ լինել միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց. և ող"։

Արքայ երկնաւոր տո՛ւր ինձ զարքայութիւնն քո զոր խոստացար սիրելեաց քոց և զօրացո՛ զսիրտ իմ ատել զմեղս՝ և սիրել զքեզ միայն՝ և առնել զկամս քո. և ող"։

Խնամող արարածոց պահեա՛ նշանաւ խաչի քո զհոգի և զմարմին իմ ՚ի պատրանաց մեղաց, ՚ի փորձութեանց դիւաց. և ՚ի մարդոց անիրաւաց և յամենայն վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ. և ող"։

Պահապան ամենայնի Քրիստոս աջ քո հովանի լիցի՛ ՛ի վերայ իմ ՛ի տուէ և ՛ի գիշերի ՛ի նստիլ ՛ի տան՝ ՛ի գնալ ՛ի ճանապարհ, ՛ի ննջել և ՛ի յառնել՝ զի մի՛ երբէք սասանեցայց. և ող":

Աստուած իմ, որ բանաս զձեռն քո և լնուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ քով. քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դու հոգա՛ և պատրաստեա՛ զպէտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ յայմհետէ մինչև յաւիտեան. և ող":

Դարձուցիչ մոլորելոց՝ դարձո՛ զիս ՛ի չար սովորութեանց իմոց ՛ի բարի սովորութիւն. և բևեռեա՛ ՛ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն և զերկիւղ գեհենոյն՝ և զսէր արքայութեանն. զի

զղջացայց 'ի մեղաց՝ և գործեցից զարդարութիւն. և ող՛:

Աղբիւր անմահութեան աղբերացո՛ 'ի սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխարութեան որպէս առաջնոյն. զի լուացից զմեղս անձին իմոյ՝ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս. և ող՛:

Պարգևիչ ողորմութեան՝ պարգևեա՛ ինձ ուղղափառ հաւատով և բարի գործով և սուրբ մարմնոյ և արեան քո հաղորդութեամբն գալ առ քեզ. և ող՛:

Բարերար Տէր՝ հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս, քաղցրութեամբ աւանդել զհոգի իմ. և անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոյն որք են 'ի ներքոյ երկնից. և ող՛:

Լոյս ճշմարիտ Քրիստոս՝ արժանաւորեա՛ զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց, 'ի կոչման աւուրն և հանգչիլ յուսով բարեաց յօթևանս արդարոց, մինչև յօր մեծի գալստեան քո. և ող՛՛։

Դատաւոր արդար յորժամ գաս փառօք հօր՝ դատել զկենդանիս և զմեռեալս, մի՛ մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում. այլ փրկեա՛ զիս 'ի յաւիտենական հրոյն՝ և լսելի՛ արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայութիւն. և ող՛՛։

Ամենողորմ տէր՝ ողորմեա՛ ամենայն հաւատացելոց 'ի քեզ՝ իմոց և օտարաց՝ ծանօթից և անծանօթից՝ կենդանեաց և մեռելոց. շնորհեա՛ և թշնամեացն իմոց՝ և ատելեաց թողութիւն որք առ իս յան-

ցանայն. և դարձո՛ զնոսա ՚ի չարեացն զոր ունին վասն իմ, զի ողորմութեամբ քում արժանի եղիցին. և ող:

Փառաւորեալ տէր՝ ընկա՛լ զաղաչանս ծառայիս քո և կատարեա՛ ՚ի բարի զխնդրուածս իմ. Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին՝ և Յօհաննու մկրտչին՝ և սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային՝ և սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին։ Եւ սրբոց Առաքելոց՝ Մարգարէից՝ Վարդապետաց՝ Մարտիրոսաց՝ Հայրապետաց՝ Ճգնաւորաց՝ Կուսանաց՝ միանձանց՝ և ամենայն սրբոց քոց Երկնաւորաց և երկրաւորաց։ Եւ քեզ փառք և երկրպագութիւն անբաժանելի սուրբ Երրորդութեանդ՝ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Աղօթք Պաղտասարեան։

Անսկիզբն աստուած՝ անեղ աստուած՝ անիմանալի աստուած՝ անպարագրելի աստուած՝ անծին աստուած՝ ամենարքայ աստուած՝ ամենարարիչ աստուած՝ ամենալի աստուած՝ ամենագէտ աստուած՝ ամենարագ աստուած՝ ամենառատ աստուած՝ ամենամեծ աստուած՝ ամենաղբիւր աստուած՝ ամենարմատ աստուած՝ ամենարձակ աստուած՝ ամենալոյս աստուած՝ ամենայյերու աստուած՝ ամենազգու աստուած՝ ամենագթիչ աստուած՝ ամենասայ աստուած՝ ամենարթուն աստուած՝ ամենաբաւ աստուած՝ ամենաբարձրեալ աստուած՝ ամենաբերկրեալ աստուած՝ ամենա-

բու աստուած՝ ամենաբաւականն աստուած՝ ամենաբարի աստուած՝ ամենաբոյժ աստուած՝ ամենաբուժիչ աստուած՝ ամենաբուղխ աստուած՝ ամենաբաշխ աստուած՝ ամենաբաշխող աստուած՝ ամենագով աստուած՝ ամենագովելի աստուած՝ ամենագովեալ աստուած՝ ամենագութ աստուած՝ ամենագթած աստուած՝ ամենագտիչ աստուած՝ ամենագանձ աստուած՝ ամենագործ աստուած՝ ամենադատ աստուած՝ ամենադատաւոր աստուած՝ ամենադաւանեալ աստուած՝ ամենադէր աստուած՝ ամենադարման աստուած՝ ամենադարմանիչ աստուած՝ ամենաեզերիչ աստուած՝ ամենաերր աստուած՝ ամենազօր աստուած՝ ամենազօրեղ աստուած՝ ամենազարդ

աստուած՝ ամենազարդարող աստուած՝ ամենազարդարիչ աստուած՝ ամենազիղ աստուած՝ ամենափրկիչ աստուած, ամենաէնն աստուած՝ ամենաէակ աստուած՝ ամենաերկնիք աստուած՝ ամենասուրբ աստուած՝ ամենողորմ աստուած՝ ամենամեծ աստուած՝ ամենամաքուր աստուած՝ ամենաընտրող աստուած՝ ամենաընդունակ աստուած՝ ամենաընդունող աստուած՝ ամենաըղձումն աստուած՝ ամենաթագ աստուած՝ ամենաթագաւոր աստուած՝ ամենաժառանգ աստուած՝ ամենաիշխան աստուած՝ ամենաիշխող աստուած՝ ամենաիմաստ աստուած՝ ամենաիրաւ աստուած՝ ամենայոյս աստուած՝ ամենալիր աստուած՝ ամենա[illegible] աստուած՝

27393-62

ամենախնամ աստուած՝ ամենախնամօղ աստուած՝ ամենախօս աստուած՝ ամենախրատ աստուած՝ ամենախորին աստուած՝ ամենախորհուրդ աստուած՝ ամենագթած աստուած՝ ամենածագումն աստուած՝ ամենագով աստուած՝ ամենածաւալ աստուած, ամենակալ աստուած՝ ամենակարօղ աստուած՝ ամենակիր աստուած՝ ամենակրօղ աստուած՝ ամենակայծ աստուած՝ ամենակատար աստուած՝ ամենակոչ աստուած՝ ամենակէտ աստուած, ամենահաս աստուած՝ ամենահասու աստուած՝ ամենահաստատ աստուած՝ ամենահաստատիչ աստուած, ամենաձիր աստուած՝ ամենաձեռն աստուած՝ ամենաձեռնտու աստուած, ամենաղեկավար աստուած՝ ամենա-

ղամ՛քար աստուած, ամե՛նաճարակ աստուած՝ ամե՛նաճառագայթ աստուած՝ ամէ՛նաճշմարիտ աստուած, ամե՛նամեծ աստուած՝ ամե՛նամաքուր աստուած՝ ամէ՛նամաքրիչ աստուած՝ ամէ՛նամարզ աստուած, ամէ՛նամարզիչ աստուած՝ ամէ՛նայար աստուած՝ ամէ՛նայարոյց աստուած՝ ամե՛նայառաջ աստուած՝ ամէ՛նայորդոր աստուած՝ ամե՛նայորդորիչ աստուած՝ ամե՛նայոյս աստուած՝ ամե՛նակալ աստուած՝ ամե՛նալոյս աստուած, ամե՛նաշարժ աստուած՝ ամե՛նաշուրջ աստուած՝ ամէ՛նաշահ աստուած՝ ամե՛նաշահաւոր աստուած՝ ամե՛նաշէն աստուած, ամե՛նողորմ՝ աստուած՝ ամե՛նաուղորդ աստուած, ամե՛նաուղիղ աստուած՝ ամէ՛նաուժեղ աստուած՝ ամէ՛նա-

ծնող աստուած՝ ամենաուրեք աս-
տուած՝ ամենագէտ աստուած՝ ա-
մենաչափող աստուած, ամենապա-
տիւ աստուած՝ ամենապարգեւ աս-
տուած՝ ամենասաստիչ աստուած,
ամենապարզ աստուած՝ ամենա-
պարգեւիչ աստուած՝ ամենապահ աս-
տուած՝ ամենապահող աստուած՝
ամենապար աստուած՝ ամենապա-
րագրող աստուած՝ ամենապայծառ
աստուած՝ ամենապարոյր աստուած,
ամենաջահ աստուած՝ ամենաջան
աստուած՝ ամենաջամբ աստուած՝
ամենալոյս աստուած, ամենառատ
աստուած՝ ամենառատացուցիչ աս-
տուած՝ ամենասուրբ աստուած՝ ա-
մենասրբիչ աստուած՝ ամենասահ-
ման աստուած՝ ամենասահմանիչ
աստուած՝ ամենասանձ աստուած՝

ամէնասանձօղ աստուած՝ ամէնա-
սփիւռ աստուած՝ ամենասրբօղ աս-
տուած, ամէնավարժիչ աստուած՝
ամենավարիչ աստուած՝ ամէնամաք-
րիչ աստուած՝ ամենավայելուչ աս-
տուած, ամենատէր աստուած՝ ամե-
նատիրօղ աստուած՝ ամենատեղ
աստուած՝ ամենատու աստուած՝
ամենատուօղ աստուած՝ ամէնա-
տուն աստուած՝ ամէնատօն աս-
տուած՝ ամենատես աստուած՝ ա-
մենատեսուչ աստուած՝ ամենատիւ
աստուած՝ ամէնարաբուն աստուած՝
ամենարամիկ աստուած, ամէնայօղ
աստուած՝ ամէնայայտ աստուած՝
ամենայայդ աստուած՝ ամէնայն-
ծութիւն աստուած՝ ամենայանկ
աստուած՝ ամէնայանկալէ աս-
տուած, ամէնափառք աստուած՝ ա-

մէնախնայլ աստուած՝ ամէնախնայլօղ աստուած՝ ամենախնայլեաւ աստուած՝ ամէնախնայլլիչ աստուած՝ ամէնախնայլթ աստուած՝ ամէնախնալիլօղ աստուած՝ ամէնախնալիլլիչ աստուած, ամէնաքաւ աստուած՝ ամէնաքաւիչ աստուած՝ ամէնաքաւորող աստուած՝ ամէնաքաւորգիչ աստուած՝ անձառ աստուած՝ անձառարքայ աստուած՝ անձառարքայութիւն աստուած՝ անձառապատութիւն աստուած՝ անձառարքիր աստուած՝ անձառարարիչ աստուած՝ անձառապէնիայ աստուած՝ անձառարիփ աստուած՝ ամենայնաձառագայթ աստուած՝ անձառահաւր աստուած՝ անձառախոր աստուած՝ անձառաբարի աստուած՝ անձառարքայ աստուած՝ անձառարքուղիս աստուած՝

անճառագութ աստուած՝ անճառա-
զօր աստուած՝ անճառախնամ աս-
տուած՝ անճառալուր աստուած՝
անճառածագ աստուած՝ անճառա-
գով աստուած՝ անճառողորմ աս-
տուած՝ անճառաչափ աստուած՝
անճառապատիւ աստուած՝ անճա-
ռավէհ աստուած՝ անճառափառք
աստուած՝ անճառասքեղ աստուած՝
անախտ աստուած՝ անեզր աստուած՝
անեղծ աստուած՝ անըմբռնելի աս-
տուած՝ անժամանակ աստուած՝ ան-
քննալի աստուած՝ անլռելի աս-
տուած՝ անխարդախ աստուած՝ ան-
ծայր աստուած՝ անվերջ աստուած՝
անհասանելի աստուած՝ անդօղելի
աստուած՝ անմեկնելի աստուած՝
անյիշաչար աստուած՝ աննինջ աս-
տուած՝ անշարժ աստուած՝ անոխա-

կալ աստուած՝ անչարչար աստուած՝ անպատմելի աստուած՝ անկոխելի աստուած՝ աննեղելի աստուած՝ անօրինակ աստուած։

Բարի աստուած՝ բարեմիտ աստուած՝ բարի բնութիւն աստուած՝ բարեաց բարի աստուած՝ բարեգութ աստուած՝ բարեբաշխ աստուած՝ բարեբարոյ աստուած՝ բարեխորհուրդ աստուած՝ բարեաց պարգեւօղ աստուած՝ բարեսէր աստուած։

Գովեալ աստուած՝ գերիվերոյ աստուած՝ գերազարդ աստուած՝ գոհաբանեալ աստուած՝ գերապանծ աստուած՝ գեղեցիկ աստուած՝ գերագոյն աստուած՝ գթացուցիչ աստուած։

Դատաւոր աստուած՝ դատաւորաց դէտ աստուած՝ դիտակետ աստուած՝ դասաւորիչ աստուած՝ դաւանեալ աստուած՝ դասուց վերնոց աստուած՝ դեղ կենաց աստուած՝ դրախտ աստուած՝ դաստիարակող աստուած։

Երրորդութիւն աստուած՝ երկինք աստուած՝ երկնաւորաց աստուած՝ երկրաւորաց աստուած։

Զօրաւոր աստուած՝ զօրեղ աստուած՝ զուարթնոց աստուած՝ զարդարող աստուած՝ զարմանք աստուած՝ զարմանալի աստուած՝ զարհուրելի աստուած։

Էրրեակ և մի աստուած՝ էրանեալ աստուած՝ էական աստուած՝ էացուցիչ աստուած՝ էութիւն աստուած։

Թագաւորաց աստուած՝ Թաքեալ աստուած՝ Թողիչ մեղաց աստուած՝ Թաղելոց յարութեան աստուած՝ Թշնամեաց սատակիչ աստուած:

Ժառանգութեան աստուած՝ Ժամանեալ աստուած՝ Ժամանօղ աստուած՝ Ժամանակաց աստուած:

Իսկզբանէ աստուած՝ Ինքնակամ աստուած՝ Ինքնագոյ աստուած՝ Ինքնակալ աստուած՝ Ինքնատէր աստուած՝ Ինքնակարօղ աստուած՝ Ինքնիշխան աստուած՝ Իշխօղ աստուած՝ ՚ի բարձունս աստուած՝ Իմանալի աստուած:

Լոյս աստուած՝ Լոյս անստուեր աստուած՝ Լոյս Թափանցիկ աստուած՝ Լուսազգեստ աստուած՝ Լուսաւորիչ աստուած՝ Լուսազարդ-

աստուած՝ լուսատու աստուած՝ լուսաճեմ աստուած՝ լսօղ աստուած՝ լռութիւն աստուած՝ լցուցիչ աստուած:

Խորամքնին աստուած՝ խաղաղութիւն աստուած՝ խաղաղարար աստուած՝ խնամօղ աստուած՝ խնամիչ աստուած՝ խրատիչ աստուած՝ խանդաղատօղ աստուած՝ խորհուրդ աստուած՝ խորհրդապետ աստուած՝ խնդրուած աստուած՝ խորհրդաւէտ աստուած՝ խնդրօղ աստուած՝ խանարհ աստուած՝ խորհրդագէտ աստուած:

Ծագումն աստուած՝ ծնօղ աստուած՝ ծագօղ աստուած՝ ծարաւերոյ աստուած՝ ծանուցեալ աստուած՝ ծանուցիչ աստուած՝ ծառայից տէր աստուած՝ ծածկատես

աստուած՝ ծածկագէտ աստուած՝ ծայր աստուած։

Կենդանի աստուած՝ կենդանարար աստուած՝ կենդանատու աստուած՝ կենդանացուցիչ աստուած՝ կերակրող աստուած՝ կամարար աստուած՝ կեանք աստուած՝ կամեցող բարեաց աստուած՝ կենդանի աստուած՝ կատարեալ աստուած՝ կառավարող աստուած՝ կուրաց լուսատու աստուած։

Հայր աստուած՝ հօր որդի աստուած՝ հոգի սուրբ աստուած՝ հաւատ աստուած՝ համրոց լեզուատու աստուած՝ հոգւոց ազատիչ աստուած՝ հրածորան աստուած՝ հրաւիրող աստուած՝ հինաւուրց աստուած՝ հարուստ աստուած՝ հանուրց աստուած՝ հաւատարիմ աստուած։

Ձայն աստուած՝ ձայնօղ աստուած՝ ձեռնտու աստուած՝ ձայնիցլօղ աստուած՝ ձիր աստուած՝ ձիրաբաշխ աստուած։

Ղեկավար աստուած՝ ղեկապետ աստուած՝ ղամպար աստուած։

Ճշմարիտ աստուած՝ ճշմարտութիւն աստուած՝ ճշմարտասէր աստուած՝ ճարտարապետ աստուած՝ ճառագայթ աստուած՝ ճառագայթեալ աստուած՝ ճոխ աստուած՝ ճաշակ աստուած՝ ճար աստուած՝ ճոռոմ աստուած՝ ճանապարհ աստուած՝ ճանապարհ կենաց աստուած՝ ճանապարհ բարեաց աստուած՝ ճառ աստուած։

Մեծարեալ աստուած՝ մեծապատիւ աստուած՝ մաքրիչ աստուած՝ մաքրութիւն աստուած՝ մաքրօղ

աստուած՝ մահու լուծանօղ աստուած՝ մեղուորայդարձ աստուած։

Յայտնութեան աստուած՝ յաւիտեան աստուած՝ յաւիտենից աստուած՝ յարութեան աստուած՝ յուսայելոյ աստուած՝ յուսադրօղ աստուած՝ յարուցիչ աստուած՝ յառաջ աստուած՝ յաղդիման աստուած։

Նեղելոյ լոյս աստուած՝ նորահրաշ աստուած՝ նաւապետ բարի աստուած։

Շնորհ աստուած՝ շնորհատու աստուած՝ շուրջ աստուած՝ շուրջանակի աստուած՝ շնորհօղ աստուած՝ շնորհաբեր աստուած՝ շաւիղ աստուած։

Ողորմած աստուած՝ ողորմութեան աստուած՝ ուղիղ աստուած՝ ուղ-

ղորդ աստուած՝ ուղղորդասէր աս-
տուած՝ ուղղորդապետ աստուած՝
ուղղորդախօս աստուած՝ ուղղոր-
դաւան աստուած։

Չարատեաց աստուած՝ չարասաստ
աստուած՝ չարամերժ աստուած՝ չա-
րաքարձ աստուած՝ չարահերձ աս-
տուած՝ չարաքաւ աստուած։

Պահապան աստուած՝ պահպանիչ
աստուած՝ պետ աստուած՝ պետա-
կան աստուած՝ պատուելի աս-
տուած՝ պարունակօղ աստուած։

Ջահ աստուած՝ ջահալոյս աս-
տուած՝ ջահապայծառ աստուած՝
ջան աստուած՝ ջանքօղ աստուած՝
ջերմեռանդութիւն աստուած։

Ռահ աստուած՝ ռահլոյս աս-
տուած՝ ռատաքաշխ աստուած՝
ռատավայլ աստուած՝ ռեօլն

քաղցր աստուած՝ ռահավարժ աս-
տուած ։

Սուրբ աստուած՝ սրբութիւն աս-
տուած՝ սաբաւօթ աստուած՝ սէր աս-
տուած՝ սիրելի աստուած՝ սահմանա-
դիր աստուած՝ ստեղծօղ աստուած՝
սրբոց աստուած՝ սոսկալի աստուած ։

Վեհ աստուած՝ վեհագոյն աս-
տուած՝ վայելչութիւն աստուած,
վերակացու աստուած՝ վարժիչ
աստուած ։

Տէր աստուած՝ տեսօղ աստուած՝
տիւ աստուած՝ տուէչ բարեաց աս-
տուած՝ տրտմեցելոց աստուած ։

Րաբունի աստուած՝ րաբունապետ
աստուած՝ րախարար աստուած ։

Ցնծութիւն աստուած՝ ցանկալի
աստուած՝ ցաւոց բժիշկ աստուած՝
ցօղահոս աստուած ։

Փառք աստուած՝ փառաւորեալ աստուած՝ փառահեղ աստուած, փառաբանեալ աստուած՝ փրկիչ աստուած՝ փրկօղ աստուած՝ փարթամ աստուած՝ փարատիչ ցաւոց աստուած՝ փառազօր աստուած՝ փառք 'ի բարձունս աստուած:

Քահանայապետ աստուած՝ քերօբէանկառ աստուած՝ քաւիչ աստուած՝ քաւութիւն աստուած՝ քաւարան աստուած՝ քարոզիչ աստուած՝ քննօղ աստուած:

Օրէնք աստուած՝ օրինադիր աստուած՝ օրհնիչ աստուած՝ օրհնեալ աստուած՝ օրհնաբանեալ աստուած:

Քո սուրբ և ահեղ անուանդ զօրութեամբ՝ տէր աստուած ամենակալ եղիցիս պահապան ծառայիս:

Աղօթք վասն չարափառաց դիւաց և չարախօ-սաց աղանդաւորաց. և վասն դառնա-ցողաց յանձնելոյ։

ԹԱԳԱՒՈՐ ÷ԶՕՐ

ապաւէն ծառայելոյ՝ փրկիչ նեղե-լոյ՝ որ վասն մեր խոնարհեցար 'ի հայրական ծոցոյ և առեր մարմին 'ի սրբոյ կուսէն Մարիամայ, վասն մե-րոյ փրկութեան. մատնեցար, ըմ-բռնեցար, չարչարեցար, խաչեցար և թաղեցար և յարեար 'ի մեռելոց՝ և համբարձար փառօք առ Հայր. զարթո՛ զզօրութիւն քո և ե՛կ 'ի կեցուցանել զգնեալս արեան քոյ տէր և մի՛ տար դերել սատանայի զքո փրկեալքս. և մի՛ տար ընակութիւն չարին՝ զտաճար անուանդ քում սրբոյ. և մի՛ գլքեալս քեզ մարմինս և

անդամ թողուլ՝ ի կոխումն և՝ ի կա-տակման չարին. այլ դիմա՛՝ ի քո ա-րարածս աղաչական սիրով. տէր ողորմեա՛ մեզ. զի՝ ի խաչ քո պարծելով պարծեցաք և պահելով պահեսցէ զմեզ յերկրէն և ան-երևոյթ թշնամւոյն. և լիցի պահա-պան ծառայիս աստուծոյ. ամէն:

Զոր իշխանքն հալածին. որք ընդ-ծառայս քո մարտնչին. երևելով նշան խաչին. աներևոյթք կործա-նեսցին:

Սուրբ Աւետարանս որ ըստ Մատ-թէոսի:

Եւ մինչդեռ անցանէր ընդ այն Յիսուս. գնեաց զհետ նորա կոյրք եր-կու աղաղակէին՝ և ասէին, ողոր-

մեաց մեզ՝ որդի Դաւթի։ Եւ երբեւ եկն ՚ի տունն. մատեան առ նա կոյրքն. և ասէ ցնոսա Յիսուս. Հաւատայք եթէ կարօղ եմ՝ առնել ձեզ զայդ, ասեն ցնա այո՛ Տէր։ Յայնժամ մերձեցաւ յաչս նոցա՝ և ասէ ըստ հաւատոց ձերոց եղիցի ձեզ։ Եւ բացան աչք նոցա, և սաստեաց նոցա Յիսուս և ասէ. զգո՛յշ կացէք՝ մի՛ ոք գիտասցէ։ Եւ նոքա ելեալ համբաւեցին զնա ընդ ամենայն երկիրն ընդ այն։ Եւ յելանելն նոցա արտաքս, ահա մատուցին առ նա զայր մի համր դիւահար։ Եւ յելանելն դիւին խօսեցաւ համրն և զարմացան ժողովուրդքն և ասեն. Թէ և ո՛չ երբէք երևեցաւ այսպիսի ինչ յիսրայէլ։ Իսկ փարիսեցիքն ասէին. Իշխանաւն դիւաց հանէ դա զդևս։

Սուրբ Աւետարանն որ ըստ Մար-կոսի։

Եւ ել լուր նորա ընդ ամե-նայն կողմն Գալիլեացւոց։ Եւ վաղ-վաղակի ելեալ 'ի ժողովրդենէն եկն 'ի տուն Սիմոնի և Անդրէի, Յա-կոբու և Յովհաննու հանդերձ։ Եւ զոքանչ Սիմոնի դնէր ջերմացեալ և վաղվաղակի ասեն ցնա վասն նորա։ Եւ մատուցեալ յարոյց զնա կա-լեալ զձեռանէ նորա և եթող զնա տենդն և պաշտէր զնոսա։ Եւ իբրև երեկոյ եղև 'ի մտանել արեգականն բերէին առ նա զամենայն հիւանդս և զդիւահարս։ Եւ էր ամենայն քա-ղաքն ժողովեալ առ դրունսն։ Եւ բժշկեաց զբազում հիւանդս 'ի պէս պէս ախտից, և դևս բազումս եհան,

եւ ոչ տայր խօսել դիւացն. զի գիտէին զնա՝ թէ Քրիստոսն է:

Սուրբ Աւետարանէն որ ըստ Ղուկասու:

Եւ եղեւ ընդ աւուրսն ընդ այնոսիկ ել ՚ի լեառնն կալ յաղօթս, եւ հանէր զգիշերն ՚ի գլուխ յաղօթսն աստուծոյ: Եւ իբրեւ այգ եղեւ. կոչեաց զաշակերտսն իւր եւ ընտրեաց ՚ի նոցանէ երկոտասանս. զորս եւ առաքեալս անուանեաց: Զսիմօն զոր եւ Պետրոս անուանեաց եւ զԱնդրէաս զեղբայր նորին, եւ զՅակոբոս եւ զՅօհաննէս. եւ զՓիլիպպոս. եւ զԲարթողիմէոս: Եւ զՄատթէոս. եւ զԹովմաս. եւ զՅակոբոս Ալփեայ, եւ զՍիմօն

զկոչեցեալն նախանձայոյզ։ Եւ զՅուդայ Յակոբայ և զՅուդայ Իսկարիովտացի որ եղև իսկ մատնիչ։ Եւ իջեալ նոքօք հանդերձ 'ի տեղի մի տափարակ և ժողով աշակերտայն նորա և բազմութիւն յոյժ ժողովրդեանն յամենայն Հրէաստանէ և յԵրուսաղէմէ և յայնմ կողմանէ և 'ի ծովեզերէն Տիւրոսի և Սիդոնի՝ Որք եկին լսել 'ի նմանէ և բժշկիլ 'ի հիւանդութենէ իւրեանց և նեղեալքն յայսոց պղ-ծոց բժշկէին. Եւ ժողովուրդն խնդրէր մերձենալ 'ի նա զի զօրութիւն բազում ելանէր 'ի նմանէ և բժշկէր զամենեսին։

Սուրբ Աւետարանն որ ըստ Յոհաննու։

Յետ այսորիկ տօն էր Հրէից, և ել Յիսուս յերուսաղէմ։ Եւ յերուսաղէմ ՚ի Պրօպատիկէ աւազանին որ կոչիւր եբրայեցերէն բեթհեզդայ հինգ սրահ։ Յորս անկեալ դնիւր բազմութիւն յոյժ հիւանդաց. կուրաց. կաղաց. գօսացելոց, որք ակն ունէին ջրոյն յուզելոյ։ Եւ հրեշտակ տեառն իջանէր ըստ ժամանակի յաւազանն, և յուզէր զջուրն. և որ նախ ՚ի շարժումն ջուրյն իջանէր յաւազանն. բժշկիւր, ո՛չ ունելով ըզ նշան հիւանդութեան։ Եւ անդ էր այր մի, որոյ երեսուն և ութ ամ էր ՚ի հիւանդութեան իւրում։

Զնա իբրև ետես Յիսուս զի անկեալ դնէր. և գիտաց եթէ բազում ժամանակք են այնուհետև, ասէ ցնա կամիս ողջ լինել: Պատասխանի ետ նմա հիւանդն. տէր ո՛չ զոք ունիմ՝ թէ յորժամ ջուրքն յուզիցին՝ արկցէ զիս յաւազանն և մինչ ես դանդաղիմ, այլ ոք քան զիս յառաջագոյն իջանէ: Ասէ ցնա Յիսուս. արի, առ զմահիճս և գնա: Եւ ողջացաւ այրն. և յարեաւ էառ զմահիճս իւր և շրջէր. և էր շաբաթ յաւուրն այնմիկ:

Վարք Աղեքսանդրոսի հայրապետին:

Եւ Աղեքսանդրոս ծառայ Աստուծոյ՝ Անտիոք քաղաքէ, ազգաւ

Հեղինայի, առն հեթանոսի որդի· անուն Հօր իմոյ Եդեսիա և մօր իմոյ Կղօդիա: Յորժամ ծնայ ես յորովայնէ մօր իմոյ, ծնօղքն իմ նուիրեցին զիս յուսումն չաստուածոց, լինիլ պաշտօնեայ կռոցն և ետուն զիս յուսումն գիտութեան, և զամենայն ուսայ զկախարդական գիրս առաւել քան զԱմմոնե ըզ Նաքովր և եղէ հասու ամենայն հնարագիտութեանցն. բազում անգամ ելանէի 'ի յօդն և կախարդութեամբ գնայի 'ի վերայ ծովուն. և էին 'ի հրամանս իմ ամենայն գունդք դիւաց. և զոր ինչ խորհէի, առ ժամայն կատարէին վաղվաղակի: Ելանէի յապարանն և առնէի զշաւիղս արեգականն և ըզ լուսինն յերեսս իմ, և երեսք իմ,

փայլէին իբրև զարեգակն, և կատարէի զկամս դիւայն մեծաւ ուրախութեամբ, և էի մոլորեալ 'ի գործս չարութեան և ոչ ճանաչէի զաստուած, և զամենեսեան գայթակղեցուցանէի յաղագս չար արուեստին իմոյ։ Օ՜ ոմանս աչաց ցաւ առնէի։ Օ՜ ոմանս գլխացաւ առնէի։ Օ՜ ոմանս քամոտ առնէի։ Օ՜ ոմանս ջերմոտ առնէի։ Օ՜ ոմանս հիւանդ առնէի։ Օ՜ ոմանս յազգայ վարէի։ Օ՜ ոմանց զգոյն յերեսայն տանէի։ Օ՜ ոմանց ըզ միտքն մոլորեցուցանէի։ Օ՜ ոմանս ատելի առնէի իւր ազգին։ Օ՜ այր և զկին կռուեցնէի և ատել տայի զմիմեանս և այլ բազում չարիս դիւականս առնէի 'ի վերայ երկրի. և այնչափ հմուտ եղէ դիւայն, որ

ո՛չ մնայ գործ և ոչ խորհուրդ զոր ես ոչ գիտայի. գիտայի և զբազմութիւն դիւաց զի որպէս ջուր որ եղանի յաղբերացն. այնպէս եղանէին դեւքն և պատրիճն և խաբէն զորդիս մարդկան. զոր տէր աստուած հեռացուցէ 'ի ծառայէս աստուծոյ:

Նա կայէի կախարդութեամբ իմով: Ո՜ երկինս, որ ոչ տայր զանձրև. զերկիր, որ ոչ բուսուցանէր զսերմանիս իւր: Ո՜ արեգակն և զլուսինն և զաստեղս հաստատութեամբ: Ո՜ ծառս, որ ո՛չ տայր զպտուղս իւր: Ո՜ ծով, որ ո՛չ տայր զալիս իւր: Ո՜ ձկունս որ ո՛չ լողային 'ի ծովս: Ո՜ գետս որ ո՛չ գնային: Ո՜ աղբիւրս որ ո՛չ բղխէին: Ո՜ թռչունս, որ ո՛չ մերա-

նայիմ յօդն։ Ո՛վ անաստուածս, որ ո՛չ յղանային։ Ո՛վ յղիս, որ ո՛չ ծնանէին։ Ո՛վ կանայս, որ ո՛չ յղանային։ Ո՛վ եռունս, որ ո՛չ գեռային։ Ո՛վ վաստակաւորս, որ ո՛չ վաստակէին։ Ո՛վ վաճառականս, որ ո՛չ վաճառէին։ Ո՛վ օդն, որ ո՛չ թնդայր, և կալէր զերկինս օդօքըն և զերկիր ամենայն զեռնօք. որ ո՛չ անսայէին ընդ հրամանս իմ. ո՞ւր աղանդք կանանց և կախարդաց, և արանց աղանդաւորաց։ Արշակ երիտասարդ մի որ էր անունն ագղաւխղոս. գեղեցիկ կուսի մի յանկայա որոյ անունն էր յուստինանէ, առնուլ զնա ՚ի կնութիւն և ո՛չ կարէր, և առաքեաց բազում պատուականս ինչ ոսկի և արծաթ և գեղեցիկ հանդերձս, և կոյսն ո՛չ հա-

ւանեցաւ եւ դարձոյց անարգանօք.
Եւ առեալ երիտասարդն զամենայն
ինչս զնոյն առ Կիպրիանոս եւ նմա
ասէ՝ Ես դարձուցանեմ զնա ՚ի
կամս քո, եւ առաքեաց զմի ՚ի դե-
ւոյն առ յուստինէ եւ նա սուրբ
աղօթիւքն հալածեաց զնա. եւ ապա
առաքեաց զդեւն պոռնկութեան, եւ
եղեալ դեւն ՚ի կերպարանս ծեր
եւ պառաւ կնոջ, եւ գնացեալ ՚ի
տուն սուրբ կուսին ՚ի գիշերի եւ
ասէ, ո՞վ դուստրիկ իմ, զգիշերս
ընդ քեզ աղօթեցից եւ մնացեալ դեւն
առ կոյսն եւ աղօթեցին զողջ գի-
շերն միաբան. եւ ապա անէ սատա-
նայ ո՞վ դուստրակ ՚ի կուսութենէ
ո՞վ է վարձս ընկալեալ: Եւ թէ
չէր ամուսնացեալ, ուստի՞ էին
նախահարքն, մարգարէքն, առա-

քեալքն, հայրապետութն. Եւ կ՚երթե-
յուք առ մեծն Ադրիանոս և
անուանեալք, և մայր խմայեալ
կոյսն որ սատանայականն էր քանն.
եհան զնշան խաչին՚ի վերայ մարմնոյ
իւրոյ և կնքեաց զինքն. և դեւն հա-
լածեցաւ և աներեւոյթ եղեւ առհե-
և դողութեամբ և գնաց առ Ադրի-
անոս։ Եւ Ադրիանոս ասէ ցը-
դեւն զինչ է՝ որ երկիրպագես դողա-
և սասանիս. ասէ դեւն, տեսի ըզ-
նշան խաչին և երկիրպագի դողալով
և սասանիմ. ասէ Ադրիանոս
զինչ է նշան խաչին որ զարհու-
րեցուցանէ զքեզ։ Ասէ դեւն ցԱ-
դրիանոս. երդուիր որ ոչ տա-
րանջես զմեզ, ես ասեմ քեզ զա-
մենայն խորհուրդս մեր և զնշան
խաչին. և երդուաւ Ադրիանոս՚ի

սուտ եւ 'ի ներքս պաշտամանս
նոյա, եթէ ո՛չ ուրանամ՝ զՔեզ։
Եւ սկսաւ դեռն պատմել մի ըստ
միոջէ զամենայն եւ ասէ. աստուած
զմարդ. ստեղծ 'ի հողոյ զադամ.
և ասաց եկայք հրեշտակք և հրեշ-
տակապետք երկրպագէք ձեռա-
գործին իմոյ առաջին նա դարձն
առ այէլն հպարտացան և ո՛չ խո-
նարհեցան երկրպագանել առաջին,
բարկացաւ աստուածութիւնն և
զերկինքն պատառեաց և զսատա-
յէլն դառն 'ի վայր եկին զանթիւ
զօրս մեր. և շինեցաք ապարանս և
դժոխք անուանեցաք, և զհոգիս
արդարոց և մեղաւորաց մինչև ցը
Յովհաննէս մկրտիչն զամենայն ըմ-
բռնեցաք և 'ի դժոխս ածաք։ Յե-
տոյ առաքեաց Աստուած զորդին

իւր միածնին որ եկն և ծնաւ 'ի սուրբ կուսէն Մարիամայ Աստուածածնէն, զմեռեալս յարոյց. ըզ բորոտս սրբեաց. զկաղս գնացոյց. զկոյրս լուսաւորեաց. և այլ բազում սքանչելիս արար. մատնեցաւ 'ի Յուդայէ և խաչեցաւ 'ի Հրէից և թաղեցաւ, և յարեաւ 'ի մեռելոց, և խաչին իւրով զդժոխս աւերեաց և համբարձաւ առ Հայր յերկինս, և գալոց է միւսանգամ դատել զկենդանիս և զմեռեալս. և խաչին իւրով լուսաւորէ զամենայն արարած ։ Հաւատացեալքն ուրախանան և ուրացողքն կործանին։ Այս է նշան խաչին զոր տեսանեմք և համբուրեմք և սոսկամք և տայ Կիպրիանոս 'ի միտս իւր եկեալ ասէ, թէ նշան խաչին այս-

չափ զօրութիւն ունի. ապա Խա-
չեալն որչափ եւս առաւել. Նա
հաստատեալ ՚ի Քրիստոս, եւ ՚ի զօ-
րութիւն Խաչին, եւ յԱստուած
հայր ամենակալ, զի նա միայն է
ճշմարիտ աստուած, եւ կուռքն
դեւք են եւ սատանայք: Նա ապա այ-
րեաց զամենայն դիւս կախարդու-
թեան լուրց, եւ դնոյ առ եպիս-
կոպոս քաղաքին, եւ մկրտեցաւ եւ
ձեռնադրեցաւ քահանայ, եւ զկնի
աւուրց եպիսկոպոս. եւ աղօթեաց
եւ ասէ, Տէր աստուած իմ՝ սիրե-
ցի զքեզ եւ ծանեայ ՚ի ձեռն սուրբ
հայրապետին Մատթէոսի եւ յաւ-
ախանէ կուսին զզօրութիւն խաչի
քս, ո՛ղորմած Աստուած ողորմեա՛
ինձ որպէս աւազակին. քանզի զիս
որպէս զՕրքէնան. այլ ապայ՛

զիս որպէս զմաքսաւորն. հա՛ն զիս ՚ի գբոյ մեղաց որպէս զԵրեմիա և զԴանիէլ ՚ի գբոյ բռնաւորին. հեռա՛ց յինէն զբռնութիւն թշնամւոյն, որպէս զհուրն երից մանկանց ՚ի բաբելոնին հնոցաբերը ցօղովն օրհնութեան: Նա զոր յաւուրն կապէի չար և դիւական աղանդօք, այժմ արձակեալ եմ զամենայն կապեալսն հրամանաւն աստուծոյ. կայցեն երկինք և երկիր ՚ի հաստատութեան խորհրդոյ. հող զբոյս դալար բուսուցանէ. ծառք ըղպտուղս խորեանց տան. և ամենայն կապեալքն արձակումն առցեն Անուն ամենասուրբ Երրորդութեանն աստուծոյ: Երդմնեցուցանեմ ըղքեզ սատանայ, անուամբն Աստուծոյ Յիսուսի Քրիստոսի տեառն

մերոյ. և ՚ի ո. և ա. անուանն Աս-
տուծոյ, որ զԱդամն և զԵւա
բաղկացոյց. և ինն դասն Հրեշտա-
կացն՝ որ ելանեն և իջանեն ՚ի
ապրիկօղիս քաղաքն, և յանուն
սերովբէիցն՝ որ կան ՚ի սպասաւո-
րութիւն որդւոյն աստուծոյ, և
թևաքօղելով ծածկեն զերեսս
իւրեանց և երգեն, սուրբ սուրբ,
սուրբ, տէր զօրութեանց, լի են
երկինք և երկիր փառօք քո։
Երդմնեցուցանեմ զձեզ, չար դևք
և որդիք սատանայի, որ էք օգնա-
կան ամենայն կախարդաց և չա-
րագործաց. երդմնեցուցանեմ զձեզ
սատանայք ՚ի գեղեցկութիւնն Ա-
դամայ. ՚ի. վայելչութիւնն դրախ-
տին. ՚ի խոնարհութիւնն ամենայն
սրբոց. և ՚ի սէր ամենայն մարտի-

քօսայն 'ի պատարագն Աբէլի, 'ի
կոչումն զանուան տեառն Ենովսայ·
'ի յարդարութեանն Նոյի· 'ի քա-
հանայութեան Մելքիսեդեկի· 'ի
հաւատս և 'ի հիւրընկալութեանն
Աբրահամու· 'ի կապանսն Իսահա-
կայ· 'ի պատրանսն Յակոբայ· 'ի
գեղեցկութեանն Յովսեփայ· 'ի
համբարձումն Եղիայի· 'ի հնա-
զանդութեանն Եղիսէի· 'ի տախ-
տակսն Մովսէսի· 'ի պատմուճանն
Ահարոնի, որ զարդարեալ էր եր-
կոտասան ակամբք· որ օրինակ էր
երկոտասան Առաքելոյն Քրիս-
տոսի· 'ի քնարն և 'ի Սաղմոսն
Դաւթի· 'ի մատանին Սողոմոնի·
'ի դաւազանն Մովսէսի և յա-
ղօթսն Ահարոնի· յաւետիքն Գաբ-
րիելի, զոր ետ սուրբ կուսին Մա-

բխումն. 'ի ծնունդն և 'ի մկրտու-
թեանն Յիսուսի Քրիստոսի որ
մկրտեցաւ 'ի յորդանան 'ի Յով-
հաննէ, և 'ի սուրբ հրամանքն որ
հրամայեաց առաքելոցն թէ՝
արկ մա զմնչիձս քո, և 'ի թուքն
որ եբաց զաչս կուրին, և 'ի գա-
լուստն յաւանակաւ յերուսաղէմ,
'ի յարութիւնն Ղ ազարու 'ի մահո-
նուանն և 'ի խաչելութիւն Քրիս-
տոսի. 'ի գեղարդն և 'ի բևեռն
Քրիստոսի, 'ի փշեղէն պսակն և
'ի հեղումն արեան որդւոյն Աս-
տուծոյ, որ հեղաւ 'ի վերայ սուրբ
խաչին: Երդմնեցուցանեմ՝ և կա-
պեմ և հալածեմ զձեզ չար դևք:
Յարութեամբն և համբարձմամբն
Քրիստոսի, և 'ի գալուստն հո-
գւոյն սրբոյ, և այլակերպութեամբն

Քրիստոսի, որ այլակերպեցաւ 'ի Թաբօր լերինն, ո՛չ ունիք իշխանութիւն դևք և աղանդք և կախարդութիւնք արանց և կանանց մերձենալ 'ի ծառայս աստուծոյ: Երդմնեցուցանեմ զձեզ 'ի բանն անծախելի· 'ի լոյսն անճառելի· 'ի Թագն անպատմելի· որ հրեշտակացն զարհուրելի· 'ի Թագաւորն ասակալն· 'ի մատանին Սողոմոնի· 'ի կապանսն պղնձի· 'ի տախտակն Մովսէսի· 'ի գրեալ մատամբն Տէրունի· 'ի յաղօթս Ահարոնի· 'ի պատմուճանն ցանկալի· 'ի սուրբ Սինայ· 'ի քառասնօրեայ պահս Մովսէսի· սուրբ արիւնն մանկանց բեթլեհեմի· 'ի յարդարութիւնն Նոյի· 'ի հաւատսն Պօղոսի· 'ի կարգն Մելքիսեդեկի· 'ի աւետիսն

Գաբրիէլի․ 'ի յաթոռն չորեք կու-
սի․ մինն մարդոյ էր նմանի և ի-
մաստուն բանականի․ մինն կերպ
էր առիւծի, տեսիլն հուր կիզիչ․
մինն ահեղ և սքանչելի, տեսիլն
հրեղէն եզին ունի, միւսն թև
արծուի, ահեղ տեսիլ զարմանալի,
որ 'ի վերայ նստեալ բազմի տէր
և աստուած ամենայնի, ուր այս
անուանքս սուրբ յիշեսցին գիրս
և հրամանս պատահի, չարն 'ի բաց
միշտ հալածի․ կապք և աղանդք լու-
ծանին 'ի ծառայէս աստուծոյ ամէն։

Ցոյց մեզ տէր զողորմութիւնս քո
և զփրկութիւնս քո տո՛ւր մեզ։

Որպէս զի մեծ են գործք քո տէր
և յոյժ խոր են խորհուրդք քո։

Երանելւոյն Յօհաննու Գառնեցւոյ տաղաչափ առ սուրբ Աստուածածինն:

Աստուածածին մայր Քրիստոսի և ծնող միածնի հօր. բարձող անիծից, և պարծանք ազգի մարդկան: Յերկնային զօրացն երանեալ և հրեղինացս օրհնաբանեալ. միջնորդ աստուծոյ և մարդկան. հաշտարար ընդ արարածս. Թագ և պսակ կուսից և համարձակ բարեխօս վասն մեղաւորաց: Մեղուցեալս ամենայնիւ. անկանիմ առաջի քո. և աղաչեմ զքեզ. իբրև զնոյն ինքն զմարմնացեալն 'ի քէն. բարեխօսեա՛ վասն իմ՝ առ բանն աստուած, զոր ծնար մարմնով. զոր կերակրեցեր զկերակրիչն ամենայն կենդանեաց:

Աղաչեմ վասն մեր զանդրանիկդ
քո: Այս կանգուն առաջի նորա
ցուցմամբ սուրբ ստեանցդ: Այսօ՛
առաջի նորա միջնորդ և բարեխօս
զմանկութեան իւր: Ո՜ կաթամբ
սնանելին որպէս մանուկ: Ո՜ ու-
սովք բառնալին: Ո՜ դրկօք գգուելին:
Ո՜ շրթամբք համբուրելին: Ո՜ ող-
ջագուրելին, որպէս տղայ: Ո՜ երթ-
և զեկն քո ընդ նմա յեգիպտոս,
և 'ի նազարէթ և յամենայն տե-
ղիս: Ո՜ տրտմութեամբ տագնա-
պելին քո վասն նորա 'ի ժամ չար-
չարանացն: Ո՜ յանձնարարութիւն
քո առ Յօհաննէս, յորժամ հե-
ղուսեալ կայր մտօք 'ի վերայ խա-
չին: Ո՜ դառն արտասուսն քո, զոր
մտաւորէն հեղուիր յորժամ տե-
սանէիր զնա մտանգեալ 'ի վերայ

խաչին. վասն որոյ մանատաստան
տառապէիր կսկծալից, վասն չար-
չարանացն. վասն սաստիկ ծարաւ-
մանն. վասն ճաշակման լեղւոյն՝
քացախին. վասն տեսանելոյն ըզ
քրմնատեսակ արեան իջուման. վասն
իջուցանելոյն 'ի խաչէն արիւնա-
զանգ մարմնոյն. վասն դիազար-
դեալ դնելով 'ի սուրբ գերեզ-
մանն։

Աղաչեմ զքեզ մայր լուսոյ. հաս-
ցեմ զգթողութիւն մեղաւորիս.

Դու լեր աղերս առաջի նորա վասե-
նակիլս չարչարանաց իւրոց. զոր
վասն իմ կրեաց բարերարն և մար-
դասէրն։ Յիշեցո՛ սուրբ կոյս զայս
քան չարչարանացն. զի թերևս
ողորմեսցի և ներեսցէ բազմամե-
ղիս. և ջնջեսցէ զձեռագիր իմոց

յանցանաց։ Եւ իւր անմեղ մա-տամբն և սուրբ արեամբն դրոշ-մեսցէ զդեգերեալս ՚ի դալրու-թիւն կենացն անվախճանից ընդ ամենայն սուրբս իւր։

Եւ .քեզ երկրպագութիւն ՚ի մեղուցեալ ողւոյս ամենասուրբ կոյս բարեխօ՛ս լեր ծառայիս սա-տուծոյ ամէն։

Նորին աղօթք վասն ճանապարհի։

Առաջնորդ կենաց ճանապարհ ճշմարտութեան տէր մեր Յիսուս Քրիստոս։ Որ առաջնորդեցեր Յովսէփայ ՚ի յեգիպտոս, և իս-րայէլացւոց ընդ ծովն կարմիր. և Մովսէսի ՚ի լեռան սինէական. և ժողովրդեանն յերկիրն պարգևայն

և կղէոպասայն ճանապարհակից եղեր յէմմաուս: Աղաչեմ զքեզ տէր առաջնորդեա՛ ինձ և եղբարց իմոց գնալ խաղաղութեամբ զառաջիկայ ընթացս. փրկեա՛ յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամեաց, և բարի առաջնորդեա՛ 'ի դէմ եղեալ տեղիս. զի դու ես ճանապարհ և ճշմարտութիւն և կեանք մեր և քեզ փառք և երկրպագութիւն այժմ և՛:

Աղօթք վասն ուսանող մանկանց:

Աստուած բոլորից. անճառ մեծութիւն. հզօր զօրութիւն. ամենակարող բարերարութիւն: Առ քեզ հայի ամենայն ակն տեսողի. Նայեաց 'ի պաղատանս հառաչ-

մա՛ն ձայնի քոյոց ծառայից և աղախնեաց. որպէս Աննայի լուար հեծութեան, և ետուր նմա զՄեծն Սամուէլ. և Յովակիմայ և Աննայի զամենօրհնեալն Մարիամ, և Զաքարիայի և Եղիսաբեթի պարգևեցեր զաւակ զսուրբ Կարապետ և Մկրտիչն Յովհաննէս: Նոյն ողորմութեամբք քո պարգևեա՛ և տո՛ւր սոցա զաւակ բարի ծառայիս աստուծոյ ամէն:

Զայն բարբառոյ յանապատի: սուրբ Յովհաննէս դու ամլորդի. անմեղ գառինն անարատի. վկայ եղեր դու կրկնակի: Բարեխօսութեամբ սրբոյ մարգարէիդ Մովսէսի և Ահարոնի. Նաթանայ և Սամուէլի, Դաւիթ, Ամովս, Միքիայ, Աբդէլ, Յովնան, Նաւումընդ.

Ամբակումն, Սոփոնիա և Անգէոս. Մաղաքիայ ընդ Դանիէլի. Զաքարիաս ընդ Եզեկիէլի. և ամենայն սրբոց դասս. պաշտպան լերուք ծառայիս աստուծոյ ամէն.

Աղերս առ սուրբ Ստեփաննոս նախավկայն։

Ո՛վ քեզ հայցեմք արտասուագին. նախավկայ տեառն արարչին. սուրբ Ստեփաննոս քարոզ երկնին. տեսող զՅիսուս յաջմէ ծնողին. լե՛ր բարեխօս արեամբ. քոյին. տուր մեզ հանգիստ ՚ի յանկողնին. արթուն լինել յառաւօտին. բարեբանել զլոյսն անքննելին։

Աղօթք զօրաւոր առ երկնային զօրսն։

Անեղ անմահ արարչին սպասաւորք անմարմինք՝ վերին զօրայն դասապետութիւնք։ Աթոռք․ Քերովբէք և Սերովբէք։ Տէրութիւնք, Զօրութիւնք և Իշխանութիւնք։ Պետութիւնք, Հրեշտակապետք և Հրեշտակք։ Միքայէլ և Գաբրիէլ Պետք վերնական զօրայն դասուց․ որք անլռելի ձայնիւ փառաբանութիւն մատուցանէք ամենասուրբ Երրորդութեանն․ և երեքսրբեան ձայնիւ եղանակէք զերգս ասելով ողորմեա՛ դու ստեղծեր մի՛ կորուսաներ, զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ օգնական և պահապան լերո՛ւք ծառայիս աստուծոյ ամէն։

Աղօթք առ սուրբ զինուորսն Քրիս-
տոսի։

Բարեխօսութեամբ սուրբ զօրավարացն, սրբոյն Սարգսի զօրավարին և որդւոյ նորա Մարտիրոսին. և սրբոյն Թէոդորոսի զօրավարին. Գէորգայ զօրավարին և Մերկերիոսի զինուորին. Անդրէի զօրավարին. և չորից զինուորացն Բասսոսի և Սեբի և Տիգի և Բասիլիդեայ. սրբոյն Մինասայ, Երմոգինեայ և Գրաբոսի, և սրբոց Ռոստոմեանց, Ոսկեանց և Սուքիասեանց. Խարիթեանց, և այլ ամենայն սրբոց բարեխօսութեամբն պահեա զծառայս քո ամէն։

Աղօթք չար նազարին և չար լեզուին:

Տէ՛ր աստուած մարդասէր մարդասիրի հօր որդի. դու ես պահապան և օգնական յուսացելոց ՚ի քեզ ողորմութեամբ. քո ՚ի ծառայս և պահեա՛ անփորձ ՚ի չարէ և անսայթաք յորոգայթէ երևելի և աներևոյթ թշնամեաց. պահեա՛ ՚ի չար աչաց և ՚ի չար լեզուէ ՚ի սրոյ և ամենայն հարուածոց երևելեաց և աներևութից պահեա՛ զծառայս քո ամէն:

Աղօթք սրբոյն Գրիգորի լուսաւորչին:

Աղաչեմ զքեզ Քրիստոս փրկիչ աշխարհի հայեմ յքեզ և աղօթեմ և խնդրեմ ՚ի ներքուստ

բազում անօրէնութեան իմոյ։ *Բանզի անարգեցի զամենայն բարիսն, զոր արարեր յիս 'ի մանկութենէ իմմէ. զի զտխմարս և անիմաստս արարեր անօթ դիտութեան։ Յանձնեայ յիս շնորհն քո, և լցոյց զքաղց իմ և զծարաւն իմ զովացոյց, և լուսաւորեաց զխաւարեալ միտս իմ։ և ժողովեաց 'ի մոլորութենէ զխորհուրդս իմ և ելից 'ի ծոց իմ։ փառօրոյ անկեալ երկրպագանեմ առաջի քո՝ խոստովանեալ զբարերարութենէ քումմէ, և աղաչեմ դադարեյո՛ առխ զխոստումն շնորհի քո, և պահեա զիս 'ի գանձի քում։ զի դարձեալ տացես լինձ զիս յաւուրն յայնմիկ։ Մ՝ի բարկանար լինձ մարդասէր զի ո՛չ համբուրժեմ սպա-

նայեաց քոյ. յաղագս որոյ և աղաչեմ ժամեալ. զի առաւել քան զչափն յանձանխեայ յիս շնորհն քո. վասն զի և լեզու իմ՝ անկարացեալ ո՛չ կարելով խօսել զնմանէ. հիացեալ և միտք իմ ո՛չ բաւելով ըմբռնել բազմութեան ալեաց նորա։ Այլ-պայծառ և ճառագայթ օրհնելոյ հօրդ. դադարեցո՛ առ իս 'ի հոսանաց նորա. զի իբրև զհուր բորբոքեալ բոցավառեցէ զերկամանս իմ և զսիրտ իմ. և անդր դարձեալ պարգևեա՛ ինձ զնոյն և կեցո՛ զիս յարքայութեան քում. մի՛ յիշեր զանօրէնութիւնս իմ. յանդգնիմ և հայցեմ. տո՛ւր ինձ ըմխնդրուածս իմ, և արա՛ առ իս օթևան օրհնեալ հայրդ քո. յաւուր յայտնութեան քո. շնորհեա՛ ինձ

Քրիստոս զհայցուածս իմ. զի դու միայն ես տուօղ կենաց իմոյ, և քեզ ընդ Հօր Հոգւոյն սրբոյ փառք՝ այժմ յաւիտեանս ամէն:

Աղօթք առ սուրբ Լուսաւորիչն մեր:

Լուսաւորիչ Հայր պարթևանայ. Ընկալ զբանս զայս մաղթանաց և աղաչեմ զՀայրն փառաց. Ջնջել զգիր մեր յանցանաց: Ս.Մ. և բարեխօսութեամբ գծ՝ և ժբ Հայրապետացն և ուղղափառ եպիսկոպոսաց աղօթիւքն՝ պահեա՛ տէր աստուած զծառայս քո ամէն:

Աղօթք առ դրան սրբոյ եկեղեցւոյն, սրբոյ Յոհաննու Ոսկեբերանի։

Տաճար աստուծոյ և բնակարան սուրբ հոգւոյն. ՚ի քէն սուրբ ուսուցանին կոչեցեալք յորդեգրութիւն հօրն երկնաւորի։ Այսօր ՚ի քեզ կազմեցաւ պատարագել զանձն անարատ։ Եւ ես զինեալ եկի առ դուրս քո. և աղաչեմ զքեզ, մաքրեա զիս վերստին լուացմամբ, և սրբեա ՚ի մեղաց և արա արժանի մտանել առաջի սրբոյ սեղանոյդ յերկրպագութիւնն։

Աղօթք Գրեգորի Նարեկացւոյն ըն-դիմամարտ դիմաց այս [illegible] առօ-թից և [illegible] [illegible] [illegible] փառա-ւորէ:

Տէր՝ այսքանեաց անլսելից հրաշից հանդերձիչ հայր ամենա-տեսդ: Նուանդ անհասոր: Ձայն սարսափելի: Կոչումն ընտանի: Նան համբուրելի: Նշումն սքանչելի: Խրատումն սոսկալի: Էութիւն ան-քննելի: Գոյութիւն անճառելի: Իսկութիւն անբաւելի: Զօրու-թիւն անզննելի: Կամք ամենակարո-ղի: Տէրութիւն անսահմանելի: Մե-ծութիւն անչափելի: Բարձրու-թիւն անբովանդակելի: Արքայու-թիւն անկշռելի: Յաւելութիւն

անհասանելի։ Պատճառ որդւոյ հայրութեանն այլ ոչ նախադրութեանն։

«Ընե՝ և 'ի ձեռն քոյդ անպարագիր զօրութեանդ սաստեա՛ տապնապօղ և դիւական տենդիս ջերմութեան, որ սպրդեալ մուծաւ ընդ մեղաց․ զի փախիցէ 'ի մարդոյս․ զարհուրեալ 'ի սիրալի և յանբաւելի արեանդ փրկչի գառինդ երկնաւորի որով սրսկեալ միանգամ՝ 'ի մշտնջենաւորս համայն մաքրեցաք։ Եւ արդ՝ յայս պատկառելի խոնարհութենէ արարչակերտս խորհրդոյ՝ ամաչեսցէ սատանայ 'ի գործս չարեաց իւրոյն հրեշտակաց․ Տանջեսցի և հալածեսցի. հեռացեալ և արտաքս առաքեալ 'ի շինուածոյ խորանէ քումդ բնակու-

Թենէ յարտաքին խաւարն։ Ով ընկճեալ մաքրեամ զարտասուս ողբոց 'ի ղխմանց՝ մերոյ. և զհառաչումն ձայնի հեծութեան 'ի սրտից մերոց։ Ով յիշատակաւ հարման հեղուսից. քստմնալուշ տաժանատեսիլ ողէպահանջից, որով ակնդեցաւ միածինդ քո յաշտարակ խաչին՝ ցաւեսցէ՛ չարին։ Ով 'ի կողահերձ սայրասուր սլաքէ ուժգին բախմանէ՝ որով զկէրն մեծ ընկալաւ, խալաւ սատակեսցի սկզբնաբարն մահու։ Ով զի խոնարհեցոյց զգումէալն գլուխ յաւանդելն զհոգին 'ի ծոց քո բմբռնեալ, ապստամբութիւն անբարի բարուցն բելիարայ 'ի կոր կործանեսցի ամենայնիւ հերքեալ 'ի կորուստ։ Ով զի ջղեալ ծածկեցաւ անմահն

խորութեան յորովայնի երկրի, այ-
սու ամբարձեալն հպարտութեան
կործեալ զգոռոզին ՚ի յատակս մա-
հու դժոխոց մթին ստուերին յա-
տեալ դիմեցուցէ։ Եւ յիշեսցէ զա-
ռաջին հարուածն անբժշկականն
որով մահացաւ դիմամարտութեան
թունից վիշապին՝ կենարարին կրկու
անմնայօրէն։ Սան զի ՚ի փառս
քո հայր ողորմութեան իցէ ՚ի դո-
վեստ որդւոյ քո հոգւովս սրբով
զայս խոստովանիմք։ Քանզի ո՛չ
այլատակ լինել սոսկ զօրութեան ունի
զմիւսմէն՝ առ մի խորհրդականն
խորութեան։ Ահա զանակիցն
բանից անձնաւոր՝ ընդ անժամա-
նակ հօր փառաւորեմք։

Եւ քեզ միայնոյ սուրբ երրոր-
դութեանդ համապատուապատիւ տէ-

րութեանց համառօտ անբաւմին.
ինքնութեանց, օրհնաբանութիւն՝
պաշտութիւն՝ զօրութիւն և անձնա-
ժողովրդութիւն մեծութեան՝ բարե-
մխձնակ հարթութեան՝ զուգակը-
շիռ հաւասարութեան յաւիտեանս
ամէն :

Նորին տաղ նման պչրանաց ընդդէմ ա-
մենայն չարեաց :

Ոսկեայ քաղցրութեամբ ոտը
մտուած հզօր՝ զբաղմնադրեցիս զա-
ղաչանս։ Մտոկը դեթութեամբ՝
առ պատկառեալս դիմօք։ Փառա-
ւորեալ ամենապայծառ զամօթական
սխալութիւնս։ Բարձ յինէն ողոր-
մած զանբիծերկդ ծանրութիւնս։
Աղօթքիներ հնարաւոր. զմնհա-

ցու կրթութիւնս։ Ուսարեա՛ միշտ յաղթօղ. զխաւարոտին հաճութիւնս։ Նայադրեա՛ վէրմայլին. զմոլէլոյն մառախուղ։ Աղնքեա՛ կեցուցէ ըզ կորուսչին ընթացմունս։ Ցրուեա՛ ծածկասեւս զմրրունողին չար գըրմունս։ Խորտակեա՛ անքննելին. զմորտողին զխեցմունս։ Տեառնադրեա՛ քո անուամբք զլուսանցոյն երդյարկիս։ Պարփակեա՛ քո ձեռամբք զառաստաղ տաճարիս։ Գծագրեա՛ քո արեամբք՝ զմուտ սեմոց սենեկիս։ Կերպարեա՛ զքո նշանդ 'ի հեռաելից մաղթողիս։ Սփռեա՛ քո աջովդ՝ զհանգստեանս խշտիս։ Մաքրեսցես 'ի հաղբից զծածկարան անկողնոյս։ Պահեսցես քո կամօքդ զտառապեալ անձն ոգւոյս։ Անխարդախ արասցես զքո շնորհեալ

շունչ մարմնոյս: Կացուսցես շրջա-
փակ՝ զպար զօրութ. երկնայնոյ:
Կարգեսցես 'ի գլուխ ընդդէմ՝ դի-
ւային դասու: Տո՛ւր հանգիստ բեր-
կրութեան. մնչահանգոյն նիրհ-
ման 'ի խորութեան գիշերիս: Բա-
րեխօսութեամբ հայցուածոյ սր-
բուհւոյ Աստուածածնիդ եւ ամե-
նայն ընտրելոց: Միփոփեալ պարու-
րեալ զպատուհան տեսութեանց:
Օ դայարանայս խնամոտից: Անզար-
հուրելի զետեղմամբ՝ 'ի ծփական
խռովութեանց: Կենցաղական ըզ-
բաղմանց: Անրջական երազոց Խօ-
լականաց ցնորից: Յիշատակաւ քո
յուսոյդ՝ անմխտաելի պաշտպանեալ:
Իւ սթափեալ վերստին 'ի նինջմանէ
ծանրութեանց: Միանգամայն արթ-
նութեամբ, հոգենորոգ զուարթու-

Թեամբ ՚ի քեզ արժանացեալ գոլո ձայն մաղթանաց քաղցրանձն հաւատոց, քեզ անձնօրհնեալ թագաւոր փառաց անճառելի, փառաբանողաց երկնագնացաց խմբից՝ երգակցեալ յերկնից սաստիւ: Օ՛ի Տէր փառաւորեալ ես յամենայն արարածոց. յաւիտեանս յաւիտենից Նա լիցի պաշտպան ծառայիս աստուծոյ ամէն:

Աղօթք շնորհաւոր տօնին Գրիգորի Լուսաւորչին:

Որդի աստուծոյ կենդանւոյ օրհնեալդ յամենայնի հօրդ անհասի անքննելի ծնունդ: Որ էակացանդ առ ՚ի քէն և ո՛չ յինչ: Որ՚ի ծագել անուանէր նշուլից արփիա-

թեան քոյ փառաց։ Հալին մեղք։
հալածին դեւք։ Ջնջին յանցանք։
Խզին կապանք։ Խորտակին շղ-
թայք։ Կենդանանան մահացեալք։
Բժշկին հարուածք։ Ողջանան վէրք։
Բառնին ապականութիւնք։ Տեղի
տան ախտութիւնք։ Նահանջին
հեծութիւնք։ Փախնուն խաւարին
Մեկնին մեգն։ Մերժի մառախուղն։
փարատի մրրիկն։ Սպառի աղջա-
մուղջն։ Սերանայ մութն. Գնայ
գիշերն։ Տարագրի տագնապն Չքա-
նան չարիքն։ Հալածին յուսահա-
տութիւնք։ Եւ թագաւորեսցէ
ձեռն քո ամենակալ քաղցր ա-
մենայնի. որ ո՛չ եկիր կորուսանել
զմարդկան հոգիս. այլ կեցուցա-
նել։ Թող լիցի զանթիւ չարեաց իմ
բազում ողորմութեանդ քո։ Ով

դու միայն ես երկնի անճառ և երկրի անվճնելի. 'ի տալը գալց և յեզը ծագաց աշխարհի։ Սկեզըն ամենայնի և յամենայնի ամենայնիւ լրմամբ օրհնեալդ 'ի բարձունս։ Դու քեզ ընդ հօր և հոգւոյդ որոյ վայելէ փառք յաւիտեանս ամէն։ Դու լեր պահապան։

Աղօթք զօրաւոր նորին սրբոյն Գրի-գորի։ ՂԸ։

Աստուած յաւիտենական, բարերար և ամենակալ. ստեղծիչ լուսոյ, և յօրինիչ գիշերոյ. կեանք 'ի մահու, և լոյս 'ի խաւարի, յոյս ակնունողաց, և երկայնամտութիւն տարակուսելոց։ Որ ամենարուեստ իմաստութեամբ քո՝ դարձուցանես

յոյգ զստուերս մինչեւ, անհնարագ ծագումն և մտանելն արեգական, քանզի ո՛չ գործէ ծածկել զփառս տէրութեան քո՝ խաւար գիշերոյ: Որում կրկին ծունր երկրպագութեան ամենայն եղելոյ՝ երկնաւորաց և երկրաւորաց, և սանդարամետականաց: Որ լսես զհեծութիւն կապելոց, և հայիս յաղօթս խոնարհաց, և ընդունիս զխնդրուածս նոցա. աստուած ես և թագաւոր ես. կեանք ես և ապաւէն ես. յոյս ես և վստահութիւն ես: Յիսուս Քրիստոս աստուածդ ամենայնի: Սուրբ հանգուցեալ'ի հողս որոց, մըխիթարութիւն լինայ. և քաւարան մեղուցելոց. որ գիտես զամենայն յառաջ քան զլինել նոցա. առաքեա զպահպանողական զօրութիւն աջոյ

քո, և փրկեա՛ զիս յերկիւղէ գե-
հենի և 'ի գլխէ չարէ: Որպէս զի
զյիշատակ սոսկալի և սուրբ քո
անուանդ՝ միշտ համբուրեալ շըր-
թամբք հոգւոյ՝ ըղձութեան շնչոյ,
կեցից պահպանեալ ընդ այնոսիկ՝
որք կարդան զքեզ 'ի բոլոր սրտէ.
Եւ 'ի դրոշմէ խաչի քոյ նշանիդ,
զոր աստուածային արեամբ քո ներ-
կեալ նորոգեցեր, և 'ի նոյն շնորհ
որդեգրութեան զմեզ մկրտեցեր,
և 'ի փառս պատկերի քո նկարեալ
յօրինեցեր. այսու պարգևօք աս-
տուածականօք՝ ամաչեսցէ սատա-
նայ. քակեսցին մեքենայքն. բարձ-
ցին որոգայթքն. պարտեսցին մար-
տուցեալքն. պակասեսցին զէնքն
սայրասուրք. մերժեսցի մէգն. փա-
րատեսցի խաւարն. մեկնեսցի մա-

տախտակն։ Բազուկ քո հովանաւո-
ցէ, և աջ քո կեցուսցէ. վասն զի
գթած ես և ողորմած, և անուն
քո կոչեցեալ է ՚ի վերայ ժառանգաց
քոց։ Եւ քեզ ընդ հօր՝ հոգւոյդ
սրբոյ՝ փառք և իշխանութիւն
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Աղերս առ սուրբ առաքեալսն։

Անմահ գաւառն հզօրի. որ
մեզ պենեալ և կենդանի. երկնաւո-
ւան դաւանեալ խնդրի. ձեզ այս ա-
ղերս մատուցանի։ Սուրբ Պետրո-
սի և Անդրէի. երկուց եղբարց
նախակոչի Յակոբոսի. Յովհան-
նիսի ձկնորս որդիքն Զեբեդէի.
Փիլիպպոսի. Բարդուղիմէի. Թով-
մայի և Մատթէոսի։ Յակոբու ալ-

փեսայ Թագաւորի. Շնորհի Մատթէի. Երկրպագեալ Ռաւ-քերոյ. 'ի Քրիստոսէ սպասկերոյ. այս է բաղձանք սրտից մերոյ. Փրկեա զմեզ յայսոց դժոխոց: Ե-ղիցի սպասաւորն ծառայից աստու-ծոյ. ամէն:

Պարգևաւոր հաստատեցելոց 'ի յիշատակ և զօրութեան սուրբ խաչին, որ երևեցաւ ծերութեանց յանուանս Կիրակէ հայրա-պետին, 'ի Մայիսի է:

ԽԱՉԻՆ ՔՐԻՍՏՈՆԷԻՑ

յոյս: Խաչն կուրաց առաջնորդ: Խաչն մեռելոց դարձուցիչ: Խաչն աղքատաց մխիթարութիւն: Խաչն մեծատանց սանձ: Խաչն անբար-

տատանելից քաղաքումն։ Խաչն անխո-
յեան դիւաց։ Խաչն բանտարկելոց
յաղթութիւն։ Խաչն մանկանց դաս-
տիարակ։ Խաչն աղքատաց մեծու-
թիւն։ Խաչն անյուսից յոյս։ Խաչն
նաւավարաց նաւապետ։ Խաչն տագ-
նապելոց հանգիստ։ Խաչն պատե-
րազմողաց պարիսպ։ Խաչն հայր որ-
բոց։ Խաչն մերկացու այրեաց։
Խաչն անիրաւաց դատաւոր։ Խաչն
տնտեսաց խորհրդակից։ Խաչն նե-
ղելոց հանգիստ։ Խաչն տղայոց պա-
հապան։ Խաչն արանց գլուխ։ Խաչն
ծերոց կատարումն։ Խաչն խաւա-
րելոց լոյս։ Խաչն Թագաւորաց վա-
յելչութիւն։ Խաչն զէն յաղթա-
նականն։ Խաչն բարբարոսաց ազա-
տութիւն։ Խաչն անխրատից իմաս-
տութիւն։ Խաչն անօրինելոց օրէնք։

Խաչն մարգարէից քարոզ: Խաչն առաքելոց պատմութիւն: Խաչն մարտիրոսաց պարծանք: Խաչն վանականաց պաշտպան: Խաչն կուսանաց զգաստութիւն: Խաչն քահանայից սրբութիւն: Խաչն եկեղեցւոյ հիմն: Խաչն տիեզերաց զգուշութիւն: Խաչն մեհենից աւերիչ: Խաչն բագնեաց կործանիչ: Խաչն ճենճերաց ապականիչ: Խաչն հրէից գայթակղութիւն: Խաչն ամբարշտաց կործանում: Խաչն տկարաց զօրութիւն: Խաչն հիւանդաց բժշկութիւն: Խաչն բորոտաց սրբիչ: Խաչն անդամալուծաց ուղիչ: Խաչն պակշոտաց բժշկութիւն: Խաչն քաղցելոց հաց: Խաչն ծարաւելոց աղբիւր: Խաչն մերկաց վերարկու: Խաչն անբարբառ բարեխօս ծառայիս աստուծոյ ամէն:

Աղօթանք սուրբ նշանացն որք էին ճա-
ռագայթ ձևոյն մեր:

Բարեխօսութեամբ Աստուածային սուրբ նշանին. և անպարտելաբարեխօսին Քրիստոսի վասն ազգի մարդկան Սուրբ կենաց խաչափայտին Քրիստոսի: Աւազանի սուրբ նշանին: Վարագայ սուրբ նշանին: Կերեւման սուրբ նշանին: Հաղբատայ սուրբ նշանին: Սանահնոյ սուրբ նշանին: Կաղզոյ սուրբ նշանին: Աղլենեայ սուրբ նշանին: Մարտառոյ սուրբ նշանին: Գանձասարոյ սուրբ նշանին: Եւ Քրիստոսի սուրբ Գեղարդի: Գետարգելոյ սուրբ նշանին: Ապարանից սուրբ նշանին: Կարմրակ սուրբ նշանին: Սքանչելա-

գործ սուրբ նշանին։ Ծննդեան սուրբ նշանին։ Ընծայմանայ սուրբ նշանին։ Ամանահնու սուրբ նշանին։ Վարդան սուրբ նշանին։ Աւելրան սուրբ նշանին։ Աստուածընկալան սուրբ նշանին։ Եւ տապանակի սուրբ նշանին։ Սրբոյ Հռոմայ սուրբ նշանին։ Աստուածընդունողոյն սուրբ նշանին։ Հապէշու եւ Խութոյ սուրբ նշանին։ Հայոցնեայ սուրբ նշանին՝ որ 'ի գաւառեանն յառաջագոյն։ Գայլակայ սուրբ նշանին։ Հնդու սուրբ նշանին։ Կայծկեաց սուրբ նշանին։ Պլղեւու սուրբ նշանին։ Հռիփսիմէի սուրբ նշանին։ Բոդու սուրբ նշանին։ Սարի սուրբ նշանին։ Եւ այլ ամենայն սուրբ նշանայն՝ որք ընդ-հանուր տիեզերս կցեն սոցին սուրբ եւ արժանաւոր

աղօթիւքն և անքարբերութ բարեխօսութեամբն սրբոյն Ծառայիս քոյ ։

Հրաշագործութիւնն Քրիստոսի սըրբոյ ։

Ես Քրիստոս բժշկեաց ՚ի ժողովրդենէն բազում հիւանդս. լուսաւորեաց զկոյրս. հալածեաց ՚ի մարդկանէ զդեւս. սրբեաց զբորոտացեալս զանդամալոյծն որ ՚ի բեթհեզդայ անկեալ դնէր ԼԸ տարի. և յարոյց ՚ի մեռելոց զչորեքօրեայ մեռեալն. և այլ անթիւ սքանչելիս և հրաշագործութիւնս արար։ Նոյն ողորմութեամբն իւրով հեռի արարեալ է ՚ի մէնջ, զգլխացաւն. աչաց ցաւն. ականջացաւն. ակռայից

ցաւն· սրտացաւն· միջոց ցաւն· կշտացաւն· փորացաւն· ծնկնացաւն· և յամենայն ցեղ ցաւոց ազատեսցէ՝ և օգնական և պահապան լիցի ծառայիս աստուծոյ ամէն :

Աղօթք վասն Խաղաղէ և ալէ որ ոչ մերձենայ 'ի ծառայս աստուծոյ :

Տէր յիսուս քրիստոս· ամենազօր ողորմած· լե՛ր պարիսպ և աշտարակ հզօր յերեսաց թշնամեաց· զի ամենայն մրրկ խաւարութեանց կարծեաց երկիւղին ամենայն դիւական չարեաց որք 'ի ծնունդս կանանց տղայկանի զարհուրեցուցանելով ալք կոչեցան գիշատեսիլ երեւմունք ոչէս ոչէս ախտիւք թմբութեամբ խեղդ-

Նայեա ամենեցուն. և որ ինչ հաւ-
ելից նոցին լիցին չարաչարս ար-
գասիքը. Հեղցեալ հալածեալցն ՚ի
գլխոյ ծառայիս աստուծոյ. ամէն:

Աղօթքն [illegible] Հեթու-
մեան [illegible] Հեթումն, [illegible]
[illegible]: ՚Ի [illegible]
[illegible]: Ըստ. ՁԹ.:

Աստուած և տէր, կեանք և
արարիչ. ողորմած. գթած. երկա-
րամտութեան. անոխակալ. մարդա-
սէր. ամենազօրութ. սրբարարող.
փրկիչ. օրհնեալ. գովեալ. բարե-
բանեալ: Պարգևս անքննութեան.
պատարագացն փառաչութեան. ա-

ռանց նենգութեան բանի· առանց խաւարի ճառագայթ· քաւիչ մեղաց· ողջացուցիչ ախտից· անհասանելեաց խնդրոց· անմատչելեաց հր-ղաւոր· անյուսութեան ելք· անուն քո խոստովանեալ՝ աստուածոյ որդի· և հօր քո ընդ քեզ հզօրի և ահաւորի, և հոգւոյդ ամենակալի՝ և ընդ քեզ երկրպագելոյ փառք և պատիւ գոհաբանութեան՝ յաւիտեանս. ամէն:

Մերոյին յաւելուած եղելոյ հեծութեան՝ նորին հանճարի, առ նոյն աղերս մաղթանաց բանից: Ի խորոց սրտից ձայնեմ ընդ սաղմոսերգուին Տեառ. Դ:

Բարերարութեամբ աստուած երկնաւոր· միայն արարիչ, տէր ամե-

Նաւակալ · մեծութիւն աՀեղ · գթու-
թիւն օրՀնաբանելի · ողորմութիւն
խոստովանելի · բարերարութիւն
երկրպագելի · խնամակալութիւն
պաշտելի · մարդասիրութիւն տօնե-
լի · պահպանութիւն խնկելի · բար-
ձրեալ անքննելի · մերձաւոր կամա-
րար · ապաւէն անկասկածելի · մի-
խիթար սրտից · փարատիչ վշտաց ·
ապաքինիչ ցաւոց · ապաւէն վՀա-
տութեանց · բարձումն պարտեաց ·
փոխարկիչ կարեաց · կործանօրիչ
կռոց · յարմարիչ բանից · սանձար-
կու լեզուի · շրջադրութիւն շնչոց ·
կացուցիչ Հագագի · ամփոփիչ խոր-
Հրդոց · կրթարան կամաց · արձա-
նացուցիչ յուզմանց · Հանդար-
տութիւն մրրկաց · խաղաղութիւն
ծփանաց, որ ունիս զթեւոց ամէն-

չընթացս իշխանականին, և խնա-
մութեամբ նուաճեալ առ քեզ
դարձուցանես ։

2 Պահպանեալ միշտ երախտա-
ւոր, որ հեղութեամբ անհնարա-
տութեան երկայնամտեալ համբե-
րես անընչանօք անձամբ հրաշիւք՝
յանձինս սրբոց։ Թագաւոր էից
համայնից, ամենայնիւ ծանուցեալ
գթած. սկզբնահայր և նախաշա-
ւիղ սիրոյն ընթացից. Ճանապարհ
կենաց, որ առաջնորդես քաղցրու-
թեամբ զխմբերս ՚ի լոյս մերին ։
Ձեռնկալու մեծ վստահութեան,
որ ո՛չ թողացուցանես գայթա-
կղելոյս ՚ի վայր կործանել. յուսոյ
կերպարան, ձգելովն առ հաւատ-
չէիւ աղաչողաց մնացանց յայտնի

երնեալ. ապաւինութիւն հանգըս-
տեան, որ ո՛չ երբէք մտանես ի վը-
տանգ ի դատապարտութեան։ Ազա-
տութիւն շնորհաձիր, որ տայ քա-
պէս անանց փոխատրութեան փըր-
կանաց, առատութիւն աննախան-
ձելի, որ քայլն վառաւորութեանն
զանարգ նիւթ հոգւոյ ճոխացու-
ցանես։ Պայծառութիւն անստուեր,
որ ճառագայթիւք ահեղ բարձրու-
թեան պարածածկեալ զթշուառս՝
կրկին բարգաւաճ առնես։ Քաւէչ
մեղանաց բազմաց, որ զհեղձեալս
'ի փրութենէ առաջնոյն պայծա-
ռութեանն. Նորոգեալ՝ վերստին
վայելչացուցանես։ Հնարաւոր դիւ-
րահաս առ ամենայն անձանց գեր-
ամբարձութիւն յաւէտ յառա-
ջեալ. Ելք վստահութեան առ

խոստայելոյն վայելս. երանութիւն անձկալի. յոր զկենդանութիւն շընչոյս լքանելն է ախորժելի, զի ըզքեզ գտցի՝ կենդանի։ Արդ անփոխադրելի՝ առ ՚ի քաւութիւն դերուոյս փորձեալ ամենազօրելի. անսխալելի դեղ կենաց, որ և մեռելոց՝ ընդունելն եղծելոյ առնեն զսքանչելիս :

Ամենաստեղծ աներկբայելի, որ զչորրք կերպիւն, և զհողմոյն հոռեայն, և զժանեօք գաղափանաց ծախեային, ՚ի քթթել ական նորին հիւթականութեամբ անպակաս յարացանես։ Ո՛ հրաշաւոր համարձակութիւն, յորում աստուածօրէն պանծանօք պարծիլն է իրաւացի :

3 Հոգեաց տէր՝ յերկնից գուարթ քաղցրութեամբ՝ յամենակործան վտանգ նեղելոյս, և որա՛նդորր հանգստական դիւրաւոր՝ 'ի բազմաստանայս հեծութենէ: Նու՛ գ յարուցեալ գումարս սատակչացն, եթէ սպառնայցէք այսական դըժնեայ հնարաւորութեան բուռն մարտակցաց սպառնացեալ զինուք եթէ մեղաց ոգւոց՝ և քո տեսլէ կերպարանք, եթէ ցաւոց և ախտից վտանգիչ և կորստական նշմարանք, մերժեսցե՛ս հանցե՛ս հատցե՛ս խափանեսցե՛ս և հալածեսցե՛ս՝ հեռի սահմանաւ խոյս տարագրեալ անդարձ որոշմամբ վերջատէն կորստեանն. և կառուցե՛ս կացուսցե՛ս նպատակ կենաց և ամօր մնհարքման՝ կնչան խա-

չիք՝ ապաւինելոյս 'ի քեզ՝ մե՛ղ-կութիւն: Եւ յայսմ՝ անպարտ և անպատիր և անվանելի արուեստից աշակերտիդ մեծութեան, լուծցին որոգայթք գաղտնածածուկ սատանայականք. կապտեսցին մեքենայքն. վատնեսցին դայթակղութիւնքն. խափանեսցին հաղբից դրութիւնք. յայտնեսցին երևոյթք որսոյն. դրօշին նենգողին ծուղակք. վերասցի՛ն վարմին վերակուք. տոչորեսցին որոմանցն բոյսք. նզովեսցի՛ն բռնաւորին չարաբանութիւնք. կորիցեն՝ լար խաբէութեան 'ի մահ որսողին. պարտեսցի՛ն պատրողին բանսարկութիւնք. պակասեսցի՛ն զէնք զըրպարտողին. անկցի՛ն սուսերք մահաբերին. սուզեսցի՛ն սադրողին.

պատրաստութիւնք. արձակեսցեն տոռունք տաղնապողին: Ծ.լեղ-
զեայ՛ն սուտ կերպարանք կեղծաւորին. սատակեայ՛ն խոխոտականայն խիստ յարձակմունք. ցուլեայ՛ն կցորդութիւնք կերչայն. բաժանեայ՛ն ազինք առապակայն. քայքայեայ՛ն բոյլք բոլբոքաւայն. քանդեայ՛ն անխոյք ապստամբութայն. արգելցի՛ն անկոսք յանդգնելոյն. փարատեայ՛ն փորձողին անձրեւք. հալածեայ՛ և պանծքեայ՛ երկեամն ապանդաւորին: Խորտակեայ երջիր գոռոզին. մնորեայ՛ն ամբառնալք դրօշին կերպարանաց. փշրեայ՛ն ամբարհաւանութիւնք հպարտացելոյն. նաչանջեայ՛ն դիմեցմունք ձակատելոյն. քակտեայ՛ն միաբանու-

թեւովք զօրային բեւեռօրայ, թէ ան-
մարմինք եւ եթէ մարմնաւորք, վա-
խիցեն ընդ նոյն ճանապարհ 'ի մի
շաւղաց հեռոյ՝ յեօթն տարակոյս,
'ի դուռն լինի փորձոյ՝ ինքեանք
ընկճեսցին ։

Յեղանակեսցի՛ն ձմերունք ձանձ-
րացուսցին. հասցէ՛ կայծն կորդու-
թեան՝ մշտաջան աւազակին. նող-
կասցէ՛ մտայս կոյկոյ՝ համբոյր շա-
գրքորթին, ընդ միջեալ մեկնես-
ցի՛ն՝ նետաձգութիւնք նեղչին.
կայցէ 'ի տատանման՝ նաւ խարդա-
խողին. խլեսցի՛ն յարմատոյ անկեալ՝
ատամունք խածանողին ։

4 Ա ան փայտից օրհնու-
թեան կենաց, յորում պրկեցաւ
աստուածդ անըմբռնելի. յիշատա-

կաւ բեւեռայդ, որով՝ ՚ի գործի մա-
հուան մածուցար՝ արարիչդ երկնի
և երկրի. արեամբդ անքննակա-
նաւ, որով կլլեցաւ մեծ կարթիւ
ածեալ որսայար լեղւոյն դառնու-
թեանն, զոր արբեալ՝ զզգաստու-
թիւն կորուսին արարածք հեղեր.
պատմարանութեամբ ընձական
ձառուք կոխյն սարսափելեայ, ո-
րով զբռնութիւն հակառակորդին
ըմբերանեալ ամաչեցուցեր, ան-
ւամբդ անհասականաւ ամենայնիւ
անթարգմանելոյդ, յորմէ դողան
և դատապարտին սոսկացեալ սա-
տանք սարսափմամբ՝ բնութիւնք ա-
մենայն երևութից և աներևութից,
եղեալքն այս ամենայն պարգևք շը-
նորհաց՝ խոստովանելոյս ՚ի պաշտ-
պանութեան, ՚ի բժշկութեան և ՚ի

քաւութիւն։ Եւ մնչաբերէր դառ-
նաթոյն օձին, և որ 'ի նմա ազդեցոյ
տիեզերադաւ չարութեան, 'ի սա-
տակումն եղելոյ նորին։ Նոյն էր՝
'ի կորուստ և յանբժշկական հա-
րուած տանջանացն, տալով մատ-
նելոյն, կապելոյն և ըմբռնելոյն։
Եղելոյ՝ օգնականութիւն սատանայածնու-
նդեն, և շունչ ազդայս խմ բոյ. քեզ
անպարտածաօրէն կապեալ մատնեալ
'ի մի։

5 Եւ որ ոք ընթերցցի զայս
աղերս ձայնի՝ մաղթանաց զոչման՝
աղօթից հայցմանց, ծերոց և տղայոց,
կանանց և երիտասարդաց, և եթէ
յաղախնայց ոք սպասաւորացն աս-
տուած սիրաբար, հաւատարմապէս
անպաչաստութեամբ ընկալցին 'ի քեն

մեան երանութեան՝ պտղոյ ազատութեան, հաստեալ ժիրանն յանարատութիւն նորոգ մաքրութեան. նկարեալ դարձեալ զքոյդ կերպարան անփոփոխելի:

Ո՛հ ամբաւելս հնարաւոր զօրեղ անպատում անհաս անքննելի, անուն'ս աստանօր 'ի հառաչանս կողկողանաց այսր հեծութեան, որ 'ի բոցից շրթանց ընծայեալ քեզ մատուցանի, վասն հօր քոյ երկնաւորի և բարերարի. և հոգւոյդ սրբոյ փառակցի և կենդանատուի, աստուածածնիդ բարեխօսութեամբ, և երկրպագուածովք ամենայն սրբոց: Ով դու ստեղծեր զամենայն. և 'ի քէն եղեն ամենեքեան. և դու տիրես ամենայնի. և քեզ փառք յաւիտե-

ցուցց մեզ յխոհութենէ անժա-մանակ երրորդութեան, զուգակ-ցակիցս փառաւորեալ յանբաւս, և յաւիտենից յաւիտեանս. ամէն:

Մէրսամէն յաւէլուած նշէն հէճու-րէթան՝ նոյէն հաշրղէ, թա նոյն ազէրս ճաղնանոց բանէ: 'Ի խորոց սրտէց խօսք ըստ աստուածոց: Բան. Դ Ե:

Արեգակն արդար. ձնաւ ազաթ-օրհնեալ. լուսոյ կենդանարան. փա-փաք անձկութեան. բարձրեալ ան-քննելի. զօրեղ անպատում. բարեաց բերկրութիւն. լուսոյ տեսութիւն. գովեալ երգնաւոր. թագաւոր վա-սաց. քրիստոս ապարէչ. խնամո-վամեալ կեանք: Եւ այդ՝ վեթե-րութիւն վերնանոց բարձրանալ

ձայնի եղկելոյս՝ ամենազօրդ բա-
նիւ լցեալ մատուցեալս յաւելու
հաճութեան հօր քում՝ բարձրելոյ:
Որ վասն իմ 'ի փորձ եկիր ա-
'նիծից, կերպարանեալ զիմ՝ նմանու-
թիւն՝ ամենեկին կենաց օրհնու-
թիւն, փրկչաց և նորոգչաց բարե-
խնամօղ տեառց համայնից: Ո՜ ի-
թէ յանձն առեր մեռանել վասն
իմ՝ աստուած և տէրդ բոլորե-
ցուն, ո՞րչափ հաճեսցիս առնել
և այժմ՝ վտանգաւորս կոչող կո-
րեկցել, ընդ իմ՝ պարտաւորիս միշտ
աղօթելով ազգակցաւ մարմնոյդ ա-
ռելոյ 'ի մէնջ՝ առ համապատիւդ
քո՝ Հայր:

2 Եւ վասն արեանդ պատուա-
կանի միշտ մատուցելոյ 'ի հաճու-

թխն կամաց առ որչէր բարձրին փառացք մեծացեալ դաստիարա-կելոյս. թօգելն պարտեքն. առա-քինեայն անձթն. մնասցին պառա-կառանքն. բարեգործեալն դա-տակնկքն. ստանկեալն որդունքն. մերսայն լոյն. Համբարտեալ կրծոն մն առամնոյցն. սպառեալն ոզքքն. Հատոյն արտասուքն. մեր-ժեալն սուգն. հալածեալն խա-ւարն. փառնեալն հուրն տառապա-թեան. հերքեալն ամբաստանութիւնքն բարկօրէնակք։

3 Լծկեսցեն գթութիւնք կա-մողիր և պարգեւողիր կենաց մեծ-նից. ծագեսցի լոյս. արդագեսցէ փրկութիւն. հասցէ օգնութիւն. ժամանեսցէ այցելութիւն. կամ-

ճոխոյն յօգդ. որդիութեան յառա-ջեայն արբունոյն պսակ աստուածոյ պա-րգեւոյ՝ ամենայն ամենայնա թշուա-ռութեանց ՚ի մէջն մահու. ծաղ-կեցուցէ պտղաբերեսցէ լամ ամե-րկնաւոր արեան կենդանարարն՝ զեր-կիրս խոնարհեալ ուսուրն լուսոյ, որ անծախաւոյս մեղաց պատարագի յի-շատակ կենաց փրկութեան հո-գւոյ ննջեցելոց: Ո՛ ՚ի ամենայնիւ մնացեալ հոգւոյս մարմնոյս մե-ղաց՝ չորեքօր քո՝ գրեթաւ, ՚ի քեզ զօրացեալ քն նորոգեցայց, փո-խեալ ՚ի մեղաց ամենայն կենդա-նութեանն ՚ի յարութեան ար-դարոց, հօր քում՝ օրհնեցեալ: Ընդ որում քեզ փառք, և հո-գւոյդ սրբոյ բարեբանութիւն՝ յա-

ճնայէ յօդս սորմնութեան յառա-
ջեայէ ապրեւայէ պանդխտութիւն պա-
րեալ՝ անկեալ ասկերայս թշուա-
ռութեանն ՚ի վիհն մահու. ծած-
կեցուցեալէ պտղաբերեալէ բամակ-
երկնաւոր արեան կենդանարար՝ զեր-
կրիս խռամեալ ասուրն լուսոյ, որ
անծախաղէս միշտ պատարագի յի-
շատակ կենաց մկրտութեան հո-
գւոյ նորոգելոց։ Ո՜վ ամենայնիւ
մանկակալ հոգիդ մարմնով մե-
ղայ՝ չարչարեալ քո՝ գթած, ՚ի քեզ
զօրացեալ քե՜ նորոգեցայ, պա-
տեալ ՚ի մեղաց անձնս կենդա-
նութեանն ՚ի յարութեան ա-
ղօթից, հօր քում օրհնեցեալ։
Դու որում քեզ փառք, և հո-
գւոյդ սրբոյ բարերարութիւն՝ յա-

ցերեկական գործածութեամբ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Գոհաբանութիւն առ Երեքեանն։ ԺԲ։

Գոհանամք զքեն՝ ո՛վ ամենատուրդ հայր և որդի և հոգի սուրբ, որ տացեր արարածուք մարդկան պատկերի մերում, և առեր հող յերկրէ, և փչեալ օրհնեալ շնչոյ քո՝ դարձուցեր զմարդն ադամ. վասն որոյ օրհնեմք զմեծութիւն քո։ Գոհանամք զքեն տէր՝ որ զմարդն ադամ զարդարեցեր եօթնարփեան շնորհօք, և երկոտասան վառօք. վասն որոյ օրհնեմք զշնորհս քո։ Գոհանամք զքեն. տէր, որ ՚ի դրախտն եդեմ

եղևր զաղամ՛ անձնաւելը խնդու-
թեամբ և հիահրաշ խնդութեամբ.
վասն որոյ օրհնեմք զարարչութիւն
քո: Գոհանամք զքէն տէր, որ
յետ պատրելոյն ադամայ՝ յարդե-
լոյս անուն օձին, և արտաքսե-
լոյն 'ի դրախտէն, որով 'ի դժոխս
գրաւեցաւ, ազատեցեր. վասն որոյ
օրհնեմք զփրկութիւն քո: Գոհա-
նամք զքէն տէր, որ առաքեցեր
զանդրանիկն քո՝ զմիածին բանն,
որ վասն մերոյ փրկութեան խա-
չեցաւ, թաղեցաւ, յարեաւ, համ-
բարձաւ. վասն որոյ օրհնեմք ըզ
մեծ մարդասիրութիւն քո: Գո-
հանամք զքէն տէր, որ զսուրբ
մարմին և զսուրբ արիւն նորա՝
պարգևեցեր մեզ կերակուր հո-
գւոյ և կենդանացուցիչ. վասն

որոյ օրհնեմք զպարգևս քո: Գոհանամք զքեն տէր, որ զմրտութիւն ուսուցեր 'ի յորդամանէ, և կոչեցեր 'ի խաւարէ 'ի լոյս, և ետուր զորդեգրութիւնն վերին. վասն որոյ օրհնեմք զշնորհաբաշխութիւն քո: Գոհանամք զքեն տէր, որ եօթն խորհուրդ եկեղեցւոյ կազմեցաւ 'ի քոյին շնորհէ, և խոստովանութեամբ թողութիւն շնորհեցեր. վասն որոյ օրհնեմք զառատապարգև զգթութիւնն քո: Գոհանամք զքեն տէր, որ անձրև և ցօղ տաս երկրի, և բուսանի հաց և հանդերձ, և ամենայն մըսեղենաց կերակուր. վասն որոյ օրհնեմք զբազմաբաշխ ողորմութիւնն քո: Գոհանամք զքեն տէր, որ տաս յաջողութիւն վաստակոց մե-

բոց, և զշնորհս արուեստաւորաց.
վասն որոյ օրհնեմք զբազմարուեստ
տուչութիւն քո: Գոհանամք ըզ
քէն տէր, որ միշտ քաղցրութեամբ
նայիս յարարածս քո, և որ ըստ
օրէ շնորհես զբազմազեղ ողոր-
մութիւն քո. վասն որոյ օրհնեմք
զանչափ զթութիւն քո: Գոհա-
նամք զքէն տէր, որ մեղաւորաց
և զղջացելոց թողութիւն շնոր-
հես, ներես և ո՛չ եղծանես. վասն
որոյ օրհնեմք զանյիշաչարութիւն
քո: Գոհանամք զքէն տէր, որ
զեղանակս տարւոյն, ամառն և ըզ
ձմեռն, աշունն և գարունն, արա-
րեր ըստ բնութեան մերում.
վասն որոյ օրհնեմք զարարչագոր-
ծութիւն քո: Գոհանամք զքէն
տէր, որ յայսմ ամի ևս՝ արբե-

ցուցեր զմեզ՝ անվրդով, անահ, և անկասկած. վասն որոյ օրհնեմք զտէրութիւն քո: Գոհանամք ըզքէն տէր, որ զմեզ 'ի մահտարաժամէ, և յամենայն պատահարաց ապահեցեր. վասն որոյ օրհնեմք ըզպահպանութիւն քո: Գոհանամք զքէն տէր, որ 'ի հրկիզութենէ, 'ի հեղեղէ, 'ի շարժէ, 'ի կայծակէ, 'ի խորշակէ, և 'ի սատակմանէ ապրեցուցեր. վասն որոյ օրհնեմք զապաւինութիւն քո: Գոհանամք զքէն տէր, որ օրհնեցեր 'ի լեառն ձիթենեաց զկաթողիկոսունս, զպատրիարգունս, և զեպիսկոպոսունս. որ ձրագ և լոյս եղեն աշխարհի. վասն որոյ օրհնեմք զնորհաբաշխութիւն քո: Գոհանամք զքէն տէր, որ քա-

հանդարտութիւն ընձիւղեցեր ադա-
մեանս բնութեան՝ որ հրեշտա-
կաց էր կարգ, յաղագս թողու-
թեան յանցանաց մերոց. վասն
որոյ օրհնեմք զփրկութիւն քո.
Գոհանամք զքեն տէր, որ ըզ-
սարկաւագունս, զտիրացուս, և ըզ-
ջահընկալս սահմանեցեր. վասն
որոյ օրհնեմք զլուսաւորութիւն
քո: Գոհանամք զքեն տէր, որ
զբանաւոր հօտ՝ զժողովուրդս քո,
ընկալեալ ունիս ՚ի ծոց քո, և
որպէս զտապանին Նոյեան ազա-
տես ՚ի հեղձմանէ մեղաց. վասն
որոյ օրհնեմք զպարմանահրաշ
զթութիւն քո. Գոհանամք ըզ-
քեն տէր, որ զմեղուցեալ ժողո-
վուրդն՝ ո՛չ սատակես ՚ի տան
քում քաւարանի, այլ զղա-

ձումն նկատես. վասն որոյ օր-
հնեմք զերկայնամտութիւն քո:
Եւ վասն մեծի և բարձր ողոր-
մութեան քո, խոնարհեցո՛ անդր
զունկն քո ՚ի ժամուս յայսմիկ
և տո՛ւր մեզ յիշել ՚ի սըր-
բութենէդ՝ Շնորհ, Զեր, Ո-
ղորմութիւն, Քաղցրութիւն,
Կարողութիւն, Մեղաց թողու-
թիւն, Առատութիւն, Փարթա-
մութիւն, Աշխարհիս խաղաղու-
թիւն, Խնդութիւն, Լուսաւո-
րութիւն: Հաւատ, Յոյս, Սէր,
Մաքրութիւն, Առաքինութիւն,
Դարեաց կեցութիւն, Հանդար-
տութիւն, Անդորրութիւն, Ըզ-
գօնութիւն, Հաշտութիւն, և
օրհնեալ Արքայութիւն: Եւ քեզ

ընդ որդւոյ, և ընդ սուրբ Հոգւոյդ վայելէ փառք և պատիւ յաւիտեանս, ամէն:

Յորժամ երգես՝ զայս 'ի յառաւուն, 'ի խորանաց՝ դէմ յանդիման, զարուածն յիշեա՝ դու յարաժամ, յիշեալ լոյսն՝ յանեղ օրն ցայգն:

909 d 18